

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

Pyrrhus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

PLVTARCHI

vita comparata

P Y R R H I E T

C. Marii.

P Y R R H V S.

EGNUM Thesprotorum & Molossorum tradunt principem a diluio tenuisse Phaethontem, qui inter illos fuit qui cum Pelasgo in Epirum commeauerunt Quidam Deucalionem & Pyrrham templo

apud Dodonam constructo, ibi confedisse in Molossis. Postmodum Neoptolemus Achilles filius, populum eam in oram deduxit, eamque ipse coluit, atque successionem a se regum, quos Pyrrhidas appellauerunt, reliquit. Hic etenim puerili cognomine dictus Pyrrhus fuerat: ac liberorum quos ex Lanassa habuit Cleodis Hylli filii gnata, vnum vocauit Pyrrhum. Inde Achilli honores in Epiro diuini fuerunt, ac voce vernacula Aspetum dixere. Infra primos quum intermedii reges efferrati essent, opibusque & factis obscuriores, Tharrhytam scribunt primum qui moribus Graecis, literis, & legibus humanis ciuitates tinxit, celebrem euassisse. Tharrhyta Alcetas filius fuit, Alcetae Aryias, Arybae & Troiadis Aecides. Hic in matrimonio habuit Menonis Thessali filiam Phthiam, clari bello Lamiaeo viri, summæque inter socios secundum Leosthenem dignitatis. Ex Phthia nati Aecidi sunt Deidamia & Troias, praeterea filius Pyrrhus. Aecide vero per seditionem exacto, Molossi ascuerunt Neoptolemi filios. Quare amici Aecidis quos occupauerunt, interfecti sunt. Pyrrho etiamnum infante, quum inuestigaretur ab hostibus, Androclides & Angelus clam sublatro fugam arripuerunt. Trahebant secum paucos seruos & mulierculas pueri nutrices. Vnde difficilior fuga & retardata quum instarent hostes puerum Androclioni, Hippia, & Neandro tradunt fidis iuuenibus & valentibus: iubentque quantum possint, accelerent fugam, Megaraque oppidum Macedoniae teneant. Inde qua precibus qua villos qui insectabantur, in diei serum morati sunt. Quibus xgre reiectis, sequuti sunt eos qui Pyrrhum ferebant. Sub solis occasum quæ in manibus erat si es elapsa eis repente est, vbi ad amnem, qui oppidum praefluit, peruenerunt, aspectu horrendum & rapidum, atque tentantibus vadum, nulla ratione permeabilem. Largam enim & turbidam voluebat ex imbribus aquam, & omnia reddebat nox terribiliora. Diffisi igitur solos se transportare puerum & nutrices pueri posse, quum incolas aliquot animaduertissent in vltiori ripa stare, orauerunt hos vt ad traiciendum opitularentur sibi,

πρώτα φοβερώτερον. καὶ αὐτοὶ μὲν οὖν ἀπέγνωσαν ὅτι χιρεῖν παιδίον φερόμενοι, καὶ γυναικα τὰ τρέφοντα ὁ παιδίον ἀγαθόμοιοι δὲ τῶν ὀπιζωρίων πιας εἰς τὰ πέτραν ἐσώσας, ἐδέοντο συλλαβέσθαι πρὸς τὴν ἀβύσσον,

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

Βίοι παράλληλοι

ΠΥΡΡΟΥ ΚΑΙ

Γαῖς Μακείν.

ΠΥΡΡΟΥ Σ.

B

ΕΣΠΡΩΤΩΝ καὶ Μολοσσῶν, μὲν τὸν κατακλυσμόν, ἰσορῶσι Φαέθοντα βασιλεύσαντα πρῶτον, εἶνα τῶν μὲν Πελασγῶν παρὰ γρομῶν εἰς τὴν Ἠπειρὸν ἐνοιοῖτο Διὸς Κελίωνα καὶ Γυρρῶν, εἰσαμένοισι δὲ τῶν Δωδωνίων ἱερῶν, αὐτοὶ κα-

τοικεῖν εἰς Μολοσσῶς. χρόνῳ δὲ ὑστερον Νεοπτόλεμος ὁ Ἀχιλλέως λαὸν ἀγαγὼν, αὐτοὺς τε πλὴν χερσὶν κατέχευε, καὶ ἀφαιδύων βασιλεύων ἀφ' αὐτῶν κατέλιπε, Πυρρίδας ὅτι καλεσομένους (καὶ γὰρ αὐτὰ Πυρρὸς καὶ παιδικὸν ἐπωνύμιον) καὶ τῶν γησιῶν παίδων εἰς Λαϊάσσης τῆς Κλεοδίας τῆς Ἰλίας γρομῶν εἶνα. Πυρρὸν αἰνόμασεν. εἰς τὸν δὲ καὶ Ἀχιλλεὺς εἰς Ἠπειρὸν τιμαὶ ἰσοθεοῦ ἔχεν, Ἀσπετος ὅτι χερσὶν φωνῆ πρῶτος γρομῶν. μὲν δὲ τοῖς πρῶτοις, τῶν δὲ μετὰ βασιλεύων εἰς βαρβαροφροντων, καὶ γρομῶν τῆ τεδωάμει καὶ τοῖς βίοις ἀμνηστέων, Θάρρυτον πρῶτον ἰσορῶσιν, Ἑλλήνικα ἔχου καὶ γραμμασι καὶ ἰομοῖς φιλανθρωπῶς ἀφαιδύσαντα τὰς πόλεις, οἰομασὸν χιρῆσται. Θάρρυτου δὲ Ἀλκίεος υἱὸς καὶ Ἀλκίεου δὲ, Ἀρύβας, Ἀρυβα δὲ καὶ Τρωιάδος, Αἰακίδης. εἰς τὴν ἔφημε πλὴν Μείωνος δὲ Θεσσαλῶν θυγατέρα, Φθία, ἀνδρὸς δὲ δόκιμου τῶν τῶν Λαμιακῶν πόλεμον γρομῶν, καὶ μέγιστον ἀξίωμα τῶν συμμάχων μὲν Λεωσθένει λαβόντος. εἰς δὲ τῆς Φθίας τῶν Αἰακίδων γίνοντα θυγατέρας Διδάμεια καὶ Τρωιάς, υἱὸς δὲ Πυρρὸς. ἐπεὶ δὲ εἰσαίασαντες οἱ Μολοσσοὶ, καὶ τὸν Αἰακίδην εἰς βαλόντες, ἐπηγάρον τοῖς Νεοπτόλεμου παῖδας, οἱ μὲν φίλοι δὲ Αἰακίδης διεφθάρησαν καταληφθέντες: τὸν δὲ Γυρρὸν ἐπιήπιον οἶτα, καὶ ζήτημόν ἔσπε τῶν πολεμίων, ἐκκλίψαντες οἱ τῶν Ἀνδροκλείδην καὶ Ἀγέλον, ἐσθλῶν, οἰκίεας ολίγοις καὶ γυναικα ὑδωρούμενα ὁ παιδίον, ἀναγκάσιως ἐφελκόμενοι καὶ εἰς τὸ τῆς φυγῆς γρομῶν αὐτοῖς δυσέρηρον καὶ βραδείας, καταλαμβατόμοιοι, ὁ μὲν παιδίον ἐγχεῖσται. Ἀνδροκλείων καὶ Ἰππία καὶ Νεδύδρα, νεδύσχοις εἰς πησῆς καὶ ρωμαλέοις, διὰ κράτος φθίον καὶ Μεγάρων ἔχουσα, χερσὶ Μακεδονικῶν, πρῶτος ἔσαντες. αὐτοὶ δὲ, τὰ μὲν δειόμοιοι, τὰ δὲ ἀπομαχόμενοι τοῖς διώχοισιν ἐμπροσθεν ἦσαν ἀγρομῶν οὐσίας. ἀποβρομῶν δὲ μόλις ἐκείνων, μετέθεν τοῖς τῶν Γυρρῶν χιρῆσται. ἠδὲ δὲ τῆς ἡλίου καταδεδύκτος, ἐγγύς γρομῶν τῆς ἐλπίδος, εἰς ἀφῆσις ἀπεκῆσται, εἰς τυχόντες τὰς τῶν πόλιν τῶν ἀρρῶντι ποταμῶν, χαλεπῶ μὲν ὀφθῆσαι καὶ ἀγέσι, πειρωμένοις δὲ ἀφαιδύσαι πησῆσται ἀπορωτάτα. πολὺ τε γὰρ εἰς ἐπιπτε ρόδιμα καὶ θολερὸν, ὄμβρων ὅτι γρομῶν, καὶ ὁ σῶτος ἐπιπτε

καὶ τὸν Πύρρον ἀεδεύουσιν, βοῶντες καὶ ἰκετεύοντες. οἱ δ' ἔκκαθεν οὐκ ἀφ' ἑσθλότητος καὶ πάταρον τῆς βουλῆς, ἀλλ' ἕως ἀφ' ἀπειρίας, τῶν μὲν βοῶντων, τῶν δὲ μὴ σωζόντων ἀγχι πρὸς ἐπιπέδον, καὶ ἀπειρίας δρυὸς φλοῖον, ἀνέγραψε πορπη γράμματα φράζοντα πῶς τε χρεῖαι καὶ πῶς τύχην τῆς παιδός· εἶπα λίθῳ τὸν φλοῖον ἀπειρίας, καὶ χρυσάμιδος οἷον ἔριμα πρὸς βολῆς, ἀφ' ἧκεν εἰς τὸ πέρας. ἔνοι δὲ φασί, σαυρῶ ἀπειρίας ἀκονίσαν τὸν φλοῖον. ὡς δ' οὖν ἀέγνωσαν οἱ πέρας τὰ γράμματα, καὶ σωζέοντες πῶς οὐκ ἔσονται τῆς χειρὸς, ἐκπίοντες ἕξλα καὶ πρὸς ἀλλήλα συμδόντες ἐπεριουῶτο. καὶ κατὰ τύχην ὁ παρθένος αὐτῆς περὶ αἰθέρος, Ἀχιλλεύς τοῦ ὄνομα, τὸν Πύρρον ἐδέξατο, πρὸς ἃ ἄλλοις, ὡς ἔτυχοι, οἱ ἄλλοι διεκρίνοντο. οὕτως ἃ σωζόμενοι καὶ φθάσαντες τὸ δῶρον, εἰς Ἰλλυριοὺς παρεγένοντο πρὸς Γλαυκίαν τὴν βασιλέα καὶ κατεζώοντο δούροντες οἴκῳ μετὰ τῆς γυναικός, ἐν μέσῳ τῶν παιδῶν ὅτι τῆς γῆς κατέχευον. ὁ δ' ἕως ἔτι γυνήσεως, Κασσανδρὸν δεδιδωκώς, ἐξήρῳ ὄντα τῆς Αἰακίδου· καὶ σαυρῶν εἶχε πολλὴν χροῖον, βουλδομόμος. ἐν τούτῳ δ' ὁ Πύρρος ἀπ' αὐτοῦ τοῦ παρθενίου, καὶ λαβόμενος τῆς ἰματίου τῆς χειρὸς, καὶ παρθενοῦσας πρὸς τὰ γόνατα τῆς Γλαυκίης, γέλωτα παρθενοῦ, εἶπα οἴκῳ παρθενοῦ, ὡς περὶ τις ἰκέτης δεόμενος καὶ δακρύων. ἔνοι δὲ φασί, οὐ τὰ Γλαυκίαν παρθενοῦσιν αὐτὸν, ἀλλὰ βωμοῦ ἡδὴ παρθενοῦσας, ἐσάναι πρὸς αὐτὴν ἀπειρίας τῆς χεῖρος· καὶ ὁ παρθενοῦσας τῆς Γλαυκίης ἦτον φαίλαι· δὲ καὶ παρθενοῦσας τὸν Πύρρον ἐπέχεισε τῆς γυναικί, κελδύσας αὐτῶν τοῖς τέκνοις τρέφειν, καὶ μικρὸν ὕστερον ἕξλα τοῦ μύθου τῶν πολεμίων, Κασσανδρὸν δὲ καὶ ἀφ' ἑσθλότητος παρθενοῦσας διδόντος, οὐκ ἐδέξατο· ἀλλὰ καὶ ἡρόδοτος δυοκαίδεκα ἔτων, κατὰ γὰρ εἰς Ἡπειρὸν μετὰ δυοκαίδεκα, βασιλέα κατέστησεν. ἕως δὲ ὁ Πύρρος τῆς ἡρόδοτος τῆς παρθενοῦσας, φοβερώτερον ἔχων ἢ σιμνότερον τὸ βασιλικὸν, πολλοὺς δ' ὀδόντας οὐκ εἶχε, ἀλλ' ἐν ἑσθλότητι ἦν αἰὶν, οἷον λεπτῆς ἀμυγῆς τῆς ἀφ' ἑσθλότητος ὑπογεγραμμένων τῶν ὀδόντων. πρὸς δὲ σπληνῶσιν ἐδόκει βοηθεῖν, ἀλεκτρούνα ἦν ἡδὴ καὶ, ὑποτίων τε κατὰ χεῖρας τῶν δεξιῶν ποδὶ πρὸς ἑσθλότητος ὁ σπλάγχνον. ὁ δὲ πρὸς ἑσθλότητος ἀδδξος οὕτως, ὡς μὴ τυχεῖ τῆς ἰατρείας, δεηθείς. ἐλάμβανε δ' καὶ τὸν ἀλεκτρούνα ἦσας, καὶ ὁ γέρας τῆς τοῦ ἡρόδοτος αὐτῆς. λέγεται δὲ τῆς ποδὸς ἐκείνου τὸν μέγιστον δακτύλον ἔχειν δυοκαίδεκα, ὡς μετὰ τὴν τελευτήν, τῆς λοιποῦ σώματος κατὰ καίετος, ἀπασθῆ καὶ ἀπασθῆ καὶ ὑπο τῆς πρὸς ἑσθλότητος. ταῦτα μὲν οὖν ὕστερον. ἡρόδοτος δὲ πρὸς ἑσθλότητος ἔτη, καὶ δυοκαίδεκα τὴν ἀφ' ἑσθλότητος ἔχειν βεβαίως, ἀπὸ δὲ ἡμῶν τῆς σωζόμενης, τῆς Γλαυκίης παιδανένος, εἰς σιωπῆς ἀφ' ἑσθλότητος, γυναικῶν λαμβάνοντος. πάλιν οὖν οἱ Μολοπῆοι σιωπῆσαντες ἐδέξατο τοὺς φίλους αὐτῆς, καὶ τὰ χεῖρα διήρπασαν, καὶ Νεοπολέμου παρέδωκον ἑαυτοῖς. ὁ δὲ Πύρρος οὕτως πῶς ἀφ' ἑσθλότητος ἀποβαλὼν, καὶ ἡρόδοτος πρῶτον ἔρημος, Δημητρίῳ τῷ Ἀντιγόνου παρθενοῦσας ἑαυτὸν, ἔχοντι τὴν ἀδελφὴν ἑαυτοῦ Διδάμειαν, ἣν ἐπὶ μὲν οὐσαν χέρην, ὀνόμαζον Ἀλεξάνδρου τῆς Ρωξάνης γυναικῶν. τῆς δὲ κατὰ ἐκείνοισι δυοκαίδεκα ἔχοντες, ὡς ἔχουσαν αὐτῶν ἑσθλότητος ὁ Δημήτριος. τῆς δὲ μεγάλης μάχης ἕως ἔτι ἡμῶν πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἠγωνίσαντο, παρὼν ὁ Πύρρος τοῖς πρὸς Δημήτριον συμμετείχε, μειράκιον ὡς ἔτι, καὶ τοῖς κατὰ αὐτὸν ἐτρέφατο, καὶ διεφάνη

A Pyrrhumque iis cum clamoribus & supplicibus precibus ostenderunt. At illi ob vndarum asperitatem & strepitum non exaudiebant, sed dum hi clamant, illi nihil intelligunt, mora interposita est, quousque vni venit in mentem, vt detracta quercus cortici inscriberet fibula literas, quibus necessitatem & fortunam pueri significavit. Tum circumvolutam corticem lapidi, quo velut iactus liberamento usus est, misit in ripam vterio- rem: alii ferunt eum tragulae alligatam corticem iecisse. Illis lectis literis, qui trans fluuium erant, precipitem temporis punctum intelligentes, casis lignis & rate facta transmiserunt. Ac forte qui primus traiecit Achilles nomine, accepit Pyrrhum. Caeteros alii alios, vt quisque cuique occurrit, transvexere. Ita quum emerissent incolomes cuitato periculo insequentium, in Illyricum contulerunt se ad regem Glauciam: quem vbi domi reperissent cum vxore sedentem, reposuerunt puerum in medio humi. Ille quod Cassandrum in animo timeret inimicum Aecidis, diu deliberandus conticuit. Interea sponte Pyrrhus arrepsens, quum apprehenso manibus pallio ad genua se Glauciae sustulisset in pedes, risum primum, deinde, quod suppliciter precantem & lacrymantem repraesentaret, commiserationem mouit. Alii autores sunt non summisisse Glauciae se ad genua, sed tacta Deum ara manibusque ei iniectis humo se erexisse, eamque rem visam Glauciae diuinam. Quare tradidit confestim vxori suae Pyrrhum, praecipitque vt vna cum liberis suis educaretur, & breui post deposcentibus hostibus, Cassandro etiam ducenta talenta promittenti non dedit eum. Verum vt annum duodecimum excessit, deduxit cum exercitu cum in Epirum & constituit regem. Praetulit Pyrrhus vultu truciore quam augustiore maiestatem regiam. Dentes non habuit discretos, sed erat superiore gingiua perpetuum os distinctum quasi lineis quibus designabatur dentium interpunctio. Lienosis existimabatur opitulari, quum Gallum gallinaceum album immolans supinis iacentibus lienem pede dextro premeret leniter. Neq; erat adeo pauper quisquam aut abiectus, cui perenti denegaret curationem. Peracto sacrificio gallum accipiebat, eratq; hoc praemii ei gratissimum. Illius pedis fertur pollex fuisse diuina virtute praeditus. Ac cremato post fata eius reliquo corpore, repertus inuiolatus est & intactus ab igne. Verum haec infra. Quum annum septimumdecimum attigisset, & regnum suum arbitraretur stabile, euenit ei certa peregrinatio. Vnus enim ex Glauciae filiis, in quorum contubernio creuerat, vxorem ducebat. Hic iterum inita Molossi conspiratione expulerunt amicos Pyrrhi, eiusque pecuniam diripuerunt, & permiserunt se Neoptolemo. Exutus ad hunc modum Pyrrhus regno, atque vnde quaq; destitutus, ad Antigoni filium aggregauit se Demetrium, qui sororem suam Deidamiam in matrimonio habebat, quam puellam adhuc Alexandri Roxanes filii vxorem dicebant. Quorum rebus afflictis iam viro maturam iunxit sibi nuptiis Demetrius, ac magno illi praelio, quod ad Ipsum omnes reges orbis commiserunt, interfuit partes sequutus Demetrii, fugauitque eos quos habebat oppositos,

καὶ διεφάνη

atque emicuit inter praeliantes virtus eius. Nec fractum deseruit Demetrium, sed creditas sibi Græciæ vrbes continuit in fide, & pace cum Ptolemæo patrata, obses in Ægyptum nauigauit. Ibi Ptolemæo dedit in venationibus & exercitationibus roboris & patientiæ laboris specimen. Berenicen autem quum aduerteret plurimum pollere, atque inter Ptolemæi vxores virtute & prudentia anteire, obseruauit eam præcipuè. Quumq; mirè calleret, vbi ex vsu esset, subire præcellentiores, vt erat abiectionum fastidiens, præterea modestus esset & temperans in victu, ex multis principibus iuuenibus prælatus est, qui vxorem duceret ex filiabus Berenices Antigonem, quam susceperat priusquam cum Ptolemæo esset in matrimonio, ex Philippo. Post has nuptias clarior iam, quum etiam bona in eum vxor esset Antigone, perfecit vt cum pecunia & copiis ad regnum mitteretur in Epirum. Neque ingratus multitudini fuit aduentus eius ob Neoptolemi odium acerbè & violentè dominantis. Attramen ne ad quem Neoptolemus regum aliorum recurreret, veritus, fœdus cum eo & amicitiam cõmunicato iniit regno. Ceterùm procedente tempore fuerunt qui occultè incenderent eos, mutuasq; inter ipsos fererent suspiciones. Quæ tamen præcipuè Pyrrhum commouit causa, dicitur ex huiuscemodi orta fonte. Mos erat regibus vt in Passarone Molossorum regione secundum sacra Ioui Martio facta iurarent Epirotis, & eos sacramento adigerent, hi ex legum præscripto se regnatos, illos regnum ex præscripto legum defensuros. Hæc acta ambobus sunt presentibus regibus, vnaq; hi inter se fuerunt cum amicis, multaq; dona dederunt & acceperunt inuicem. Hic Gelon, vir Neoptolemo fidus, exceptum comiter Pyrrhum iugis duobus bouum aratorum donauit. Ea Myrtilus pocillator qui aderat, poposcit à Pyrrho. Quum autem id denegaret illi ea & daret alteri, non fefellit Gelonem ægrè id Myrtilum ferre. Igitur inuitatum ad cœnam, & (vt nonnulli aiunt) quod formosus esset, illato temulento stupro, appellauit sollicitauitq; vt faceret cum Neoptolemo, & Pyrrhum sustolleret veneno. Non reiecit Myrtilus attentantem tanquam comprobaret & ei assentiretur, ceterùm indicauit rem Pyrrho. cuius iussu primarium pincernâ Geloni conciliauit Alexicratem, quasi focium futurum consilii. Nam plures querebat sceleris Pyrrhus indices. Ita circumscripto Gelone circumscriptus vnâ Neoptolemus, atq; insidias progressum habere ratus, non temperauit sibi, sed lætitia gestiens detexit eas amicis, atque quum comessaret aliquando apud sororem Cadmiam, effutiit quid pararetur, neminem ratus verba excipere. Nullus enim aderat alius quàm Samonis, qui gregibus & armentis Neoptolemi præerat, vxor Phænarete. Ea ad parietem atersa iacebat in lecto, videbaturq; dormire. Quæ quum omnia clam excepisset, profecta postridie ad vxorem Pyrrhi denudauit ei cuncta quæ Neoptolemem audiuiisset forori dicentem. Ea re ad Pyrrhū delata, in præsentia quidem hic quieuit, verum in sacrificio inuitatum ad cœnam peremit Neoptolemem, quum primores Epirotarum sentiret sui cupidos, qui adhortabantur eum vt explicaret se à Neoptolemo,

A ἡ διεφαιη λαμπερὸς ἐν τοῖς μαχημένοις. τῶν αἰσάτων δὲ Δημήτριον οὐκ ἐγκατέλιπεν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι πόλεις πιστευθεὶς διεφύλαξε· καὶ συμβάσεων αὐτῶν ἡμιονίων πρὸς Πτολεμαῖον, ἐπέβλεπεν εἰς Αἴγυπτον οὐκ ἀφύσταν. καὶ Πτολεμαῖος μὲν ἐν τῇ θήρῃ καὶ γυμνασίοις, ἐπέδειξεν ἀλκῆς καὶ καρτερίας παρὲν ἑαυτῷ· τὸν Βερενίκην ὄραν μέγιστον δυναμῶν, καὶ παρὰ τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν καὶ φρονήσει τῶν Πτολεμαῖου γυμνασίων, ἐτεράπευε μάλιτα. καὶ δεινὸς ὢν ὑπερβαίνει ἐπὶ ὠφελείᾳ τῶν κρείττωνων, ὡς περὶ ὑπερβλήτης τῶν ταπεινοτέρων, χρισμὸς δὲ τῶν σφύρων πρὸς διαίτην, ἐκ πολλῶν νέων ἡγεμονικῶν παρεκρίθη λαβεῖν Ἀντιγόνην, γυναικᾶ τῆς Βερενίκης θυγατέρος, ἣν ἔχεν ἐκ Φιλίππου πατρὸς τῆς Πτολεμαῖου στυοικεῖν. μὲν δὲ τὸ γάμον τῶν, ἐπὶ μάλλον εὐδοκίμῳ, καὶ γυναικὸς ἀγαθῆς τῆς Ἀντιγόνης πρὸς αὐτὸν ἔσπευε, διεσπείρατο, χρημάτων λαβῶν καὶ δυνάμειν, εἰς Ἡπειρὸν ἐπὶ τῷ βασιλείᾳ Σπυρρίωνος καὶ παρὲν οὐκ ἀκριβοῦς πολλοῖς διὰ τὴν ἀπέχθειαν τῆς Νεοπτολέμου, χαλεπῶς καὶ βιαίως ἀρξάμενος. πλείονα δὲ αἰδέσας μὴ πρὸς τινος τῶν ἄλλων βασιλέων ὁ Νεοπτολέμος βλάβηται, διαλύσεις ἔθετο καὶ φιλίας πρὸς αὐτὸν ἐπὶ κρινωνία τῆς ἀρχῆς. χρόνῳ δὲ πρὸς ἴοντος, ἦσαν οἱ παρεξιώνοντες αὐτὸς κρύφα, καὶ κατὰ δόξαν ἐμποιοῦντες ὑποψίας. ἡ μὲν τοὶ μάλιτα κινήσασα τὸ Πύρρον αἰτία λέγεται τοιαύτην ἀρχὴν λαβεῖν· εἰς ἡσδὸν οἱ βασιλεῖς, ἐν Γασπαρῶν χειρὶ τῆς Μολοσίδος, Ἀρείῳ Διὶ θύσαντες, ὀρκωμοτεῖν τοῖς Ἡπειρώταις καὶ ὀρκίζεῖν, αὐτοῖς μὲν ἀρξάμενοι καὶ τῶν νόμων, ἐκείνοις δὲ τῆς βασιλείας διαφυλάξαι καὶ τοῖς νόμοις. ταῦτ' οὖν ἐδράστο ἀμφοτέρων τῶν βασιλέων παρόντων, καὶ σιωπῶν ἀλλήλοις μὲν τῶν φίλων, δῶρα πολλὰ, τὰ μὲν δίδοντες, τὰ δὲ λαμβάνοντες. ἐν ταῦτα δὲ Γέλων, αἰὲρ πρὸς Νεοπτολέμῳ δεξιῶν σάμνος φιλοφρονῶν τὸν Πύρρον, ἐδάρησάτο βαρῶν ἀροτήρων θυσιάζουσα. ταῦτα Μυρτίλος ὁ ἐπὶ τῷ οἴνῳ παρὼν ἤπει τὸν Πύρρον ἐκείνου δὲ μὴ δίδοντος, ἀλλ' ἑτέρω, χαλεπῶς ἐρεῖκων ὁ Μυρτίλος οὐκ ἔλαθε τὸν Γέλωνα. καλέσας οὖν αὐτὸν ἐπὶ δείπνον, (ὡς δὲ φασιν ἔτι, καὶ χερσαῖος παρ' οἴνου, ὡραὴν ἔχοντι) λόγους παρεσιώεγκε, πρὸς ἀκαλῶν ἐλέσθαι τὰ τοῦ Νεοπτολέμου, καὶ φαρμάκους διαφθεῖραι τὸν Πύρρον. ὁ δὲ Μυρτίλος ἐδέξατο μὲν τὴν πείραν, ὡς ἐπαινοῦν καὶ συμπεπεισμένος, ἐμύνησε δὲ τῷ Πύρρῳ καὶ κελεύσαντος ἐκείνου, τὸν ἀρχοντοῦ χρόνον Ἀλέξικράτην τῶν Γέλωνι σιωπῆσεν, ὡς δὲ μετέξοντα τὸν ἀρξάμενος αὐτοῖς. ἐβούλετο γὰρ ἐν πλείονσι ὁ Πύρρος τὸν ἐλεγχον ἡμέα τῶν ἀδικημάτων. ἔτα δὲ τῶν Γέλωνος ἔξαπατωμένου, σιωπῶν πατωμένου ὁ Νεοπτολέμος, καὶ τὸν περὶ οὗ οὐδὲν βαδίζον οἰόμενος, οὐ κατέπειθε, ἀλλ' ὑποχρῆσθε ἐξέφερε πρὸς τῶν φίλων, καὶ ποτε κωμάσας πρὸς τὴν ἀδελφῶν Καδμείαν, ἐχρησάτο λαλίᾳ πρὸς τούτων, ὁ δὲ σιωπῶν οἰόμενος. ὁ δὲ τῶν πλησίον ἀγῶν ἡ Φαγαρέτη, γυνὴ Σάμνος τῆς τῶν ποίμνια καὶ τῆς βουκόλια τῶν Νεοπτολέμου διοικουῦτος. αὐτὴ δὲ ἀπεστραμμένη πρὸς τοῦ χρόνου ἐπὶ κλίνης τινός, ἐδόκει καθεύδειν. σιωπῆκος δὲ πρὸς τῶν ἡμιονίων καὶ λαβῶν, μὲν ἡμέρας ἦκε πρὸς Ἀντιγόνην τῶν Πύρρου γυναικᾶ, καὶ πρῶτα κατέπειθε ὅσα τῶν Νεοπτολέμου πρὸς τὴν ἀδελφῶν ἦχουσε λέγοντος. πύρρονος δὲ ὁ Πύρρος, ἐκεῖ μὲν ἡσυχίαν ἦν· ἐν δὲ θυσιᾷ καλέσας ἐπὶ δείπνον τὸν Νεοπτολέμον, ἀπέκτεινεν, ἀγαθόμενος τῶν Ἡπειρωτῶν τοῖς κακίους παρεστέλλοντας αὐτῷ, καὶ τῶν ἀκαλῶν οὐκ ἀπαλλαγῶν τοῦ Νεοπτολέμου,

καὶ μὴ μερίδα μικρὰν ἔχοντα βασιλείας ἀγαπῶν, ἀλλὰ
 τῆ φύσει χηρῶσθαι, μετρίων πραγμάτων ἀπιλαμβάνου-
 μδρον καὶ πινος ὑποψίας ἀμα παρὰ γρομδῆς, τὸν Νεο-
 πτόλεμον φθάσας ἀειλεῖν. μεμνημένος ὁ Βερενίκης καὶ Πτο-
 λεμαίου, παιδίον μὲν αὐτὰ γρομδρον εἶς Ἀνιγρόνης, Πτολε-
 μαίον ὠνόμασεν, οἰκίστας δὲ πόλιν ἐν τῇ χερρόνησῳ τῆς Ἡ-
 πείρου, Βερενικίδα παρσηρῶσεν. ἐκ δὲ τούτου, πολλὰ μὲν
 περὶ αὐτῶν καὶ μεγάλα τῆ γράμῃ, τῆς ὅ ἐλπίσι μάλιστα καὶ
 παρῶν ἀπιλαμβάνουμδρος τῆ πλησίον, ὄρεν ἐμφύωαι τοῖς
 Μακεδόνων παρῶμασιν, ἐκ τοῖας δὲ ἴνους παρῶφάσας. τῆ
 Κασσάνδρου παίδων ὁ παρῶβύτερος Ἀνιπάτρης τῶν τε
 μητέρα Θεσσαλονικίω ἀειλε, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀλέξαν-
 δρον ἠλαυεν. ὁ δὲ παρῶς τε Δημήτειον ἐπεμψε, δειόμενος
 βοηθεῖν, καὶ Πύρρον ἐκάλει. Δημήτειος ὁ ὑπὸ ἀρχαίων
 Βεραδιούμδρος, ἐπελθὼν ὁ Πύρρος ἦτησε μισθὸν τῆ συμπαχίας,
 τῶν τε Νυμφαίας καὶ τῶν παρῶχάλιας τῆ Μακεδονίας, καὶ τῆ
 ὄπτικτῆτων ἐδῶν, Ἀμβραχίας, Ἀκαρνανίας, Ἀμφιλοχίδου.
 παρῶμδρου δὲ τοῦ νεαίσχυ, ταῦτα μὲν αὐτὸς εἶχε, φεουραῖς
 καὶ λαβῶν, τὰ δὲ λοιπὰ κτῶμδρος ἐκείνῳ, παρῶεκοπέ τὸν
 Ἀνιπάτρην. Λισίμαχος ὁ βασιλεὺς, αὐτὸς μὲν ἰὼ ἐν ἀρχ-
 λίας, παρῶθυμούμδρος Ἀνιπάτρῳ βοηθεῖν, εἰδὼς δὲ τῆ Πύρ-
 ρον ὁδὸν ἀρχαίεῖν ὁδὸν ὄρενῶσθαι Πτολεμαίῳ βουλό-
 μδρον, ἐπεμψε πλάσα γράμματα παρῶς αὐτὸν, ὡς Πτο-
 λεμαίου κελθόντος ἀπαλλάτῆσθαι τῆς γραμίας, τριακί-
 σια τάλαντα παρῶ τοῦ Ἀνιπάτρῳ λαβόντα. λύσας δὲ τῶν
 ὄπτικτῶν ὁ Πύρρος, ὄνους τῆ ραδιούργημα τοῦ Λισιμάχου
 σιωεῖδεν. οὐ γὰρ ἰὼ ἠσιωήτης γεγραμμένη παρῶσῶρδρος,
 Ὁ πατήρ τῶν ὑῶ χείρειν, ἀλλὰ, Βασιλεὺς Πτολεμαίος βασι-
 λει Πύρρῳ χείρειν. λοιδορήσας ὁ Λισίμαχον, ὄμους ἐποιεῖτο
 τῶν εἰρήνω, καὶ σιωήσας ὡς καὶ σφαγίων ὄρκωμοτήσων-
 τας. ἐπεὶ δὲ καὶ παρῶ καὶ ταύρου καὶ κειοδ παρῶσῶρδρος,
 ὁ κειὸς αὐτομάτως ἀπέθατε. τοῖς μὲν ἄλλοις γελῶν ἐπήει, τῆ
 δὲ Πύρρον ὁ μάντις Θεόδδδρος ὄμους διεκάλυσε, φησίας τῆ
 δαμόνοιον ἐν παρῶσημῶν τῆ τριῶν βασιλέων θαλάσων. ὁ μὲν
 οὐὼ Πύρρος οὕτως ἀπέστη τῆς εἰρήνης τῶν ὅ Ἀλέξανδρῳ τῆ
 παρῶμῶτων ἠδὲ κατῶσασιν ἔχόντων, ὄμους ὁ Δημήτειος ἀ-
 φικέτο, καὶ δῆλος μὲν ἰὼ ὄνους ἠκων μὴ δεομδρῶ, καὶ φόβον
 παρῶεχεν. ὄλίγας ὁ ἠμέρας συλητόμδροι, δι ἀπίσας, ἐπε-
 βελάσασιν ἀλληλοῖς ἀμφοτέροι. χερῶν ὁ χηρῶμδρος καὶ φθά-
 σας ἀποκτίνεσιν ὁ Δημήτειος τῆ μετρεκίον, καὶ βασιλεῖς
 ἀιηρῶρδρη Μακεδονίας, ἰὼ μὲν οὐὼ καὶ παρῶτερον αὐτῶ παρῶς
 τῆ Πύρρον ἐγκλήματῶ, καὶ καταδρομῆ τῆ Θεσσαλίας ἐγ-
 γένεσασιν ὑπὸ ἐκείνῳ, καὶ τῆ σύμφυδον νόσημα τῆ διναφείας,
 ἠ πλεονεξία, τῆ γαιτῆσασιν αὐτοῖς ἐπίφοβον καὶ ἀπίσον παρῶεχε,
 καὶ μῶλλον ἐπὶ μῆ τῶν τῆς Διδάμείας τελευτῶν
 ἐπεὶ δὲ καὶ καταχόντες ἀμφοτέροι Μακεδονίας σιωεπι-
 πλον εἰς τῆ αὐτῶ, καὶ μετρίων ἐλάμδρως παρῶφάσας ἠ ἀφ-
 φορῶ, Δημήτειος μὲν ἐπὶ Αἰτωλοῖς φραθῶσῶμδρος, καὶ
 κερῆσας, Πάιταυχον αὐτῶ τῆ πολλῆς διναμείως κατῶ-
 λιπών, αὐτὸς ἐβάδιζεν ἐπὶ Πύρρον, καὶ Πύρρος ἐπὶ ἐκεί-
 νον, ὡς ἠαθετο. γρομδρῶς δὲ ἀφῶμδρῆσας καὶ ὄδον, ἀλλήλοῖς
 παρῶμαζαν καὶ Δημήτειος μὲν ἐμβαλὼν εἰς Ἡπείρου
 ἐλεπλάτει, Πύρρος δὲ Πάτωχῶ παρῶεπεσῶν, εἰς μῶζω κατῶστη. καὶ τῆ
 φραθῶ τῆ συμπεσόντων, δεινὸς ἰὼ καὶ
 μέγας ἀγὼν, μάλιστα καὶ τοῖς ἠγεμῶσας. ὁ, τε γὰρ Πάιταυχος, ἀδρῆια καὶ
 χείρ καὶ ῥάμῃ σώματῶς ὄριστος ὡν ὄμολο-
 γρομδρῶς τῆ παρῶ Δημήτειον φραθῆγῶν, καὶ δῆρῶσας ἔχων καὶ
 φερίημα, παρῶελαίετο τὸν Πύρρον εἰς τῶ χείρας.

Palmer

neque portione regni defungeretur modica, sed
 ut ingenium sequeretur suum, & res maiores ca-
 pesseret, atq; oblata simul hac suspicione prae-
 teret opprimere Neoptolemum. Berenices autem
 & Ptolemaei memor, natum sibi ex Antigone fi-
 lium appellavit Ptolemaum, & oppidum, quod in
 Cherroneso Epiti condidit, Berenicidem dixit.
 Hinc multa & ingentia voluens animo, excipiens
 autem spe potissimum & primum vicina, statuit
 imperium Macedonicum tentare ex huiuscemodi
 occasione: Cassandri filiorum maior, Antipater,
 matrem Thessalonicam peremit, & Alexandrum
 fratrem pellere institit. Hic ad Demetrium misit
 petitum suppetias, simulque Pyrrhum accersivit.
 Demetrium autem negotiis remorantib. occurrit
 Pyrrhus, postulavitq; mercedē auxilii Nymphæā
 regionem Macedoniae maritimam atq; ex provin-
 ciis adiectis Ambraciam, Acarnaniam, Amphilo-
 chiam. Cedente his adolescente, tenuit ea sibi &
 praefidiis firmavit. Reliqua quae detrahit Antipatro
 paravit illi. At rex Lyfimachus, quum studeret An-
 tipatro succurrere, erat implicatus ipse negotiis.
 Verum quod Pyrrhum omnia sciret gratificaturū
 Ptolemao, neq; quicquam denegaturum, misit ad
 eum literas adulterinas, quasi illam expeditionem
 peteret Ptolemaus, ut mercede accepta ab Anti-
 patro trecentorum talentorum omitteret. Soluta
 epistola confestim odoratus Pyrrhus est Lyfima-
 chi fraudem. Neq; enim scriptam habebat cōsue-
 tam salutationem, Pater filio s. d. sed, Rex Ptole-
 maus regi Pyrrho s. d. Insectatus autem Lyfima-
 chum, foedus tamen icit, in quod adhibitis hostiis
 iuraturi conuenerunt. Postquam apro, tauro, & a-
 riete ad sacrificium adductis mortuus aries nulla
 vi, sed casu est, aliis risu oborto, Pyrrhum veruit a-
 ruspex Theodotus iurare, dicens vni ex tribus re-
 gibus mortem denuntiari. Ita pacem diremit. Cō-
 positis iam rebus Alexandri, nihilominus aduenit
 Demetrius, neq; clam fuit eum ad inuitum veni-
 re, iniecitq; ei metum. Quum paucis diebus vnā
 fuissent, struebat ex suspicionibus vterq; alteri in-
 sidias. Verum arrepta Demetrius ansa praeuertit
 adolescentem occidere, atque rex est Macedoniae
 renuntiat. Intercedebat quidem etiam ei ante
 eum Pyrrho simulas: quibus accedebant excur-
 siones ab illo in Thessaliam factae, & natiuus po-
 tentatum morbus, immodica cupiditas, formi-
 dolosam eis vicinitatem & infidam effecit, praeser-
 tim post Deidamiae excessum. Quum autem tene-
 ret vterque partem Macedoniae, atq; in idem am-
 bo concurrerent, maioresque acciperet dissensio
 obtentus, Demetrius superatis bello Aetolis, ac
 Pantaucho ibi cum magnis copiis relicto, mouit
 in Pyrrhum, & Pyrrhus, vbi id rescivit, in il-
 lum. Diuersis viis profecti non occurrerunt in-
 ter se. Ac Demetrius quidem inuasit & popula-
 tus est Epitum. Pyrrhus quum in Pantauchum
 incidisset, expediuit se ad praelium. Concurfus ex-
 titit militum acris atque ingens certamen, pra-
 cipue vbi duces agebant. Nanque Pantauchus,
 virtute & manu & vi corporis inter Demetrii
 duces longè primus audaxque & animosus
 prouocauit ad congregiendum secum Pyrrhum.

Ex alio p...
 per am...
 mum ha...
 sed & lac...
 accepto v...
 secundum...
 Pantauch...
 puerit...
 & virtut...
 runt pl...
 tes fig...
 ceperat...
 eladem...
 cedent...
 virtut...
 sperant...
 Nam vult...
 que ret...
 feruoris...
 hoc & im...
 tibus, si...
 dis milit...
 reddere...
 atque re...
 mentari...
 terrog...
 spond...
 Atque...
 nuntia...
 censuit...
 nem se...
 ria re...
 comm...
 dignat...
 ducere...
 Pyrrho...
 hor, resp...
 id quare...
 For etiam...
 acris de...
 que Epit...
 hominum...
 hendit...
 & cons...
 ziamum...
 benefic...
 & ritum...
 etiam...
 termin...
 potius...
 cis iuuen...
 proci...
 Cui quum...
 id & p...
 libent...
 tui & p...
 tate. Nam...
 p...
 tiam...
 tiam...
 tiam...

Ex altera parte Pyrrhus fortitudine & gloria nullo regum secundus, & qui Achillis laudes studeret virtute sibi magis quam genere asserere, perrexit per antesignanos infestus in Pantauchum. Primum hastis velitati, inde cominus non solum arte, sed & lacertis gladios tractauerunt. Pyrrhus uno accepto vulnere, inflictis duobus, altero in femur secundum collum, altero pepulit prostravitque Pantauchum, ne tamen occidit eum, quod eriperent eum amici. Epirotæ regis victoria erecti & virtutem stupentes, impressione facta propulerunt phalangem Macedonum, tergisque inherentes fugientium magnum numerum interfecerunt, ceperunt quinque millia. Hac pugna non ita obcladem ipsorum incendit & offendit Pyrrhus Macedonas, ut opinionem & admirationem de se virtutis & sermonem præbuit iis qui facta sua conspexerant & in pugna fuerant secum congressi. Nam vultum existimabant & agilitatem motumque referre eum Alexandri, illius etiam impetus & feruoris inter pugnandum cernere se umbras in hoc & imagines, quum alii reges purpura, satellitibus, flexu colli, & elatiore sermone, Pyrrhus factis militaribus & strenuitate vnus Alexandrum redderet. De illius scientia & arte instruendæ aciei atque rei militaris documentum accipias ex commentariis quos de his reliquit. Dicitur insuper interrogatus Antigonus, qui optimus dux foret, respondisse, Pyrrhus, si ad senectutem peruenisset. Atque ille de sui temporis æqualibus modò pronuntiauit, Annibal cunctorum imperatorum censuit peritia & arte primum Pyrrhum, Scipionem secundum, tertium se, ut in Scipionis historia retulimus. Breui hoc meditari Pyrrhum & commentari perpetuò, ut artem maximè rege dignam, apparuit, reliquas elegantias pro nihilo ducere. Fertur enim rogatus in conuiuio quodam Python an Caphisias tibicen ei videretur melior, respondisse Polysperchontem ducem, quasi id quærere solum & cognoscere deceret regem. Fuit etiam ad familiares humanus atque facilis, acris & promptus ad rependendam gratiam. Itaque Æropi mortem tulit acerbè, atque illi dixit humanum casum accidisse, seipsum verò reprehendit culpauitque quòd assiduè protrahendo & cunctando non retulisset ei gratiam. Quippe æs alienum vel hæredib. dissoluas licet creditorum, beneficentiæ nisi repensæ viuus torquent bonum & rectum virum. Maledicum quendam Ambraciæ & obrectatorem quum censerent Pyrrho exterminandum, Maneat (inquit) ibi ut apud paucos potius nos, quam laceret vagas apud omnes. Certos iuuenes, qui maledicta in se ingesserant inter pocula, dum arguuntur, quæ fuit an ea dixissent. Cui quum vnus illorum respondisset, Sanè hæc sed & plura his effudissem, ni defecisset lagena: aridens liberauit eum. Vxoress autem negotiorum suorum & potentia causa ab Antigones obitu plures duxit. Nam Autoleontis Pæoniæ regis filiam nuptiis sibi iunxit, Bircennâ Bardyllus Illyrii, & Lanassam Agathoclis Syracusani, quæ in dotè attulit ei oppidum Corcyram ab Agathocle captum. Fuit ex Antigone Ptolemæum filium, ex Lanassa Alexandrum, Helenum stirpis minimū ex Bircenna.

A ὁ, τε Πύρρος ὁδὲν τῶν βασιλέων ὑφ' ἑμῶν ἀλλήκῃς καὶ δόξης, καὶ τὴν Ἀχιλλέως δόξαν αὐτὰ δὲ ἄρετὴν μέλλων ἢ καὶ γῆρας σιωποῦντων βουλόμηνος, ἐπὶ αὐτῷ ἐλάττω τῶν παλαιῶν ὅτι τῷ Πάπταρχον. ἡ δὲ δόξα τοῦτος ἐπὶ αὐτῷ, εἶπε ἐν χερσὶν ἡμῶν μὲν τέχνης, ἀλλὰ καὶ βίας, ἐχρῆντο τοῖς ἔξωθεν λαβῶν ὃ ὁ Πύρρος ἐν βαῦμα, διὸς ὃ δὴ οὐ μὲν εἰς τὸ μὲν, ὃ δὲ τῷ τῷ βασιλῆος, ἐβέβαλε καὶ κατέβαλε τὸ Πάπταρχον οὐ μὲν ἀνείλεν ἀνηπάγη γὰρ ὑπὸ τῶν φίλων. οἱ δὲ ἠπειράται τῇ νίκῃ τῆς βασιλείας ἐπαρθέντες, καὶ θαυμάσασαυτες τῷ ἄρετῃ, ἐβίασαν καὶ διέκοψαν τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων, καὶ φέροντες δὴ κινῆτες, ἀπέκτειναν τε πολλοὺς, καὶ πεντακισχίλιους ζώντας εἶλον. ὃ δὲ ἀγῶν οὗτος οὐ ποσῶν ὀργῆς ὄν ἐπαθόν, ὁδὲ μύσους ἐπέσπλησε τῆς Μακεδόνων πρὸς τὸν Πύρρον, ὅσῳ δόξαν αὐτῷ, καὶ θαῦμα τῷ ἄρετῆς, καὶ λόγῳ ἐπιεργάσατο τοῖς ἰδίῳ τὰ ἔργα, καὶ σιωποῦντες καὶ τὴν μέγαν, καὶ γὰρ ὅτι ὄντο καὶ τῶν εὐκείνων καὶ κίνημα τοῖς Ἀλέξανδρου, καὶ τῆς φορῆς ἐκείνης καὶ βίας τῶν ἀγῶνας, ἐπὶ τῷ σκιάς ὁρῶνται καὶ μιμήματα τῶν ἄλλων βασιλέων ἐπὶ πορφύρεσι καὶ δορυφόροις καὶ κλισίῃ βασιλῆος, καὶ τῷ μείζονος ἀφ' ἀλέγεσθαι, μόνος ὃ Πύρρου τοῖς ὅπλοις καὶ ταῖς χερσὶν

C ἐπιδεικνυμένου τῷ Ἀλέξανδρον. τῆς δὲ πρὸς τὰς εἰς καὶ στρατηγίας ἐπισημῆς αὐτῷ καὶ δεινότητος ἐνεστὶ δείγματα λαβεῖν ἐκ τῶν γραμμάτων ἀπὸ τούτων ἀπολέλοιπε. λέγεται δὲ καὶ Ἀντήνορος, ἐρωτηθεὶς τίς ἀρίστος τῶν στρατηγῶν, Φαίαι, Πύρρος, αὐτῶν ἐστὶν, πρὸς τῶν καὶ αὐτὸν, ἔτις ἀποφινάμηνος μόνον. Ἀντίβας δὲ συμπύτων ἀπέφαμε τῶν στρατηγῶν, πρὸς τὴν μὲν ἐμπειρία καὶ δεινότητι Πύρρον, Σκιπίωνα δὲ δόξῃ, ἑαυτὸν δὲ, τείτων, ὡς ἐν τοῖς πρὸς Σκιπίωνος γέγραπται, καὶ ὅπως τοῦτο μελετῶν ἔοικε καὶ φιλολογῶν αἰεὶ ἀφ' ἀτελεῖν ὁ Πύρρος ὡς μαθημάτων βασιλικώτατον, τὰς δὲ ἄλλας γλαφυρίας ἐν ὁδὲν λόγῳ πῆσθαι. λέγεται γὰρ ὡς ἐρωτηθεὶς ἐν τῷ πύτῳ, ποτέρῳ φαίνεται αὐτῷ Πύθων ἀυλητῆς ἀμείνων, ἢ Καφισίας, εἶπε, ὅτι Πολυσπέρχων στρατηγός, ὡς ταῦτα τῷ βασιλεὶ ζητεῖν μόνον καὶ γνώσκων πρὸς ὁρῶν. ἡ δὲ ἐν τῷ πύτῳ τοῖς σιωπῆσι ὁπτικῆς, καὶ πρὸς ὀργῆς, σφοδρὸς δὲ καὶ πρὸς ἄρῃς ἐν ταῖς χερσὶν. Ἀερόπου γὰρ ἀποθαλόντος, ὅτι ἦνεγκε μετῆρας. ὁδὲν μὲν αὐτῶν πεπονηται φάσκων, ἑαυτὸν δὲ μεμόμηνος καὶ κακίτων, ὅτι μέλλων αἰεὶ καὶ βραδυῶν, χερσὶν ὅτι ἀπέδωκεν αὐτῷ. τὰ μὲν γὰρ χεῖρα καὶ κληρονομίαις ὅτι ἀποδοῦναι τῶν ἀμεισδύτων, αἱ δὲ τῶν ἀρίτων ἀμοιβῆς μὴ ἡμῶν πρὸς ἀδοξατομῶν, αἰῶσι τῷ χερσὶν καὶ δίκαιον. ἐν δὲ Ἀμβρακίᾳ κακὸς λόγῳ πῆσθαι καὶ βλάσφημον αὐτῶν οἰομένων δεῖν μεταστῆσαι τὸν Πύρρον, αὐτῶν μὲν (ἐφη) μάλλον ἡμῶν ἐν ὀλίγῃς, ἢ πρὸς ἀπομῆρας ἀποδοῦναι κακίως λέγεται. καὶ τοῖς παρ' οἶνον αὐτὸν λοιδόρησασαυτας, εἶπε ἐλεγχόμενος, ἠρώτησεν εἰ ταῦτα εἶπον. ἀποκριναμένου δὲ τῶν νεδύσκων ἐνός, ταῦτα, ὃ βασιλεὺς πλείονα δὲ ἀπὸ τούτων εἰρήκειμην, εἰ πλείων παρ' οἶνον ἡμῶν γέλασας ἀφῆκε. γυναικῶν δὲ πρὸς ἀμεισδύτων ἐνεκα καὶ διωάμειος, πλείονας ἐγῆμε μὲν τὴν Ἀντήνορος τελευτῆς. καὶ γὰρ αὐτοπόλεος τοῦ Παγίων βασιλέως ἔλαβε θυγατέρα, καὶ Βιρκενδῦ τὴν Βαρδύμιος τοῦ Ἰμυραίου, καὶ Λαφασαδῦ. ἡ δὲ ἐν τῷ πύτῳ

τὴν Ἀγαθόκλειος τοῦ Συρακυσίου, πρὸς τῆς πρὸς φερόμεν αὐτῷ τὴν Κερκυραίων πόλιν, ἡλωκῆται ὑπὸ Ἀγαθόκλειος. ἐκ μὲν ἐν Ἀντήνορος Πτολεμαῖοι ὄν ἐχεν, ὅτι Ἀνακτοῦς Ἀλέξανδρον, Ἐλενον δὲ τῷ νεώτατον, ἐκ Βιρκενῆς.

ac Nisæo accepto equo ducem se Pyrrho præbuisse. Hoc viso corroboratus agmine raptim per loca interiecta ducto occupat Berceam. Dum ibi cum maxima parte exercitus stantia habet, reliqua in ditionem per duces suos redigebat. Demetrius, ubi ea cognovit, & in castris grauem tumultum intellexit Macedonum, timuit longius procedere, ne, si mouisset propius regem Macedonem & celebrem, ad eum transfirent. Vnde retrò in Pyrrhum tanquam externum & Macedonibus inuisum mouit. Vt castra contulit illic castris Pyrrhi, multi ex Berceâ commeauerunt in castra eius, Pyrrhumque, vt inuisum bello virum & splendidum, qui clementer & leniter ageret cum deuictis, in cælum tulere. Nonnulli specie Macedonum ab ipso submissi Pyrrho, nunc tempus iactarunt esse ab Demetrii se graui dominatu expediendi, & ad virum popularem militumque amantem transeundi Pyrrhum. Inde exercitus est maxima ex parte accensus, circumspicientesque Pyrrhum requirebant. Nam cassidem tum fortè detraxerat, donec animaduersare, & illa reposita agnitus est ex insigni crista & cornibus hircinis. Ita Macedones partim concursu facto signum petiere, partim coronam quercinam sumpserunt, quòd milites illius conspicerent coronatos. Iam dicere quoque aliqui ad ipsum ausi sunt, Demetrium bene sibi consulturum, si cederet & imperium deponeret. His dictis congruentem cernens exercitus motum, trepidus caussa & humili lacerula tectus proripuit se clàm ex castris. Tum ingressus castra Pyrrhus accepit sine puluere exercitum, & rex est Macedonum consalutatus. At superueniente Lysimacho, qui Demetrii oppressionem esse commune vtriusque opus contendit, & partiri postulauit regnum, haud dum satis ficiens Pyrrhus Macedonibus, sed ancipitem ducens eorum fidem, annuit postulatis Lysimachi, regionesque & vrbes inter se diuisere. Atque hoc quidem profuit in præsentia, bellumque inter eos diremit. Ceterum breui post didicerunt non discordiarum extinctionem, imò querelarum & diffensionis extitisse partitionem illam suam semen. Quorum enim cupiditates non pelagus, non mons, non vasta finit solitudo, nec qui Europam Asiamque dispescunt termini, circumscribunt: hi non video vbi contingunt se mutuò & sunt connexti, quemadmodum abstineant suis contenti ab iniuria. Imò bellum gerunt semper, quòd insitum iis sit vt infidentur & inuideant. Ex duobus verò nominibus quasi nummis bello & pace vtuntur præsentia, non prout ratio postulat, sed prout est ex vsu. Ac meliores sanè sunt, quum bellum gerunt ex professo, quam vbi otium & ferias ab iniuriis iustitiam & amicitiam appellant. Exemplo Pyrrhus est. Increfcenti enim iterum se obiiciens Demetrio, prohibensque vires eius sicut ex graui ægritudine refocillari, tulit suppetias Græcis, & Athenas ingressus est. Quum in arcem scandisset, & sacra fecisset Mineruæ, descendissetque eodem die, gratam ait sibi esse populi erga se beneuolentiam & quam sibi haberent fidem, sed cauerent ne vllum posthac regem, si saperent, admitterent in urbem, aut portas ei aperirent. Inde pacem fecit cum Demetrio.

A καὶ περὶ βαίτα Νισαῖον ἵππων ἠγάθηται. τῷ τῷ ἰδὼν τὴν ὄψιν ἐπὶ ῥώσθη. τὰ χεὶ δὲ χρῆσάμενος καὶ Δραδραμὸν τὰ μεταξὺ, καὶ λαμβάνει τὴν Βέρροισιν, καὶ ὁ πλείστον αὐτοῦ τῆς στρατῆς ἰδρύσας, τὰ λοιπὰ πρὸς ἡγεῖν Δρατῆ τῆς στρατηγῶν. ὁ δὲ Δημήτριος ἐπεὶ τὰ ἤκουσε, καὶ ποιηθὲν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἰδὼν ἤθετο τῷ Μακεδόνων, ἔδεισε πρῶτον τῶν πρὸς αὐτὸν, μὴ πλείστον ἡμῶν βασιλέως Μακεδόνος καὶ δόξαν ἔχοντος μεταβάλλωνται πρὸς αὐτόν. ὅθεν ὅτι πρῶτος, ὅτι τὸ Πύρρον ἠγῆν ὡς ξένοι καὶ μισοῦμενον ὑπὸ τῷ Μακεδόνων. ἐπεὶ δὲ παρεστρατοπέδωσεν αὐτοῦ, πολλοὶ τῷ ἐκ τῆς Βέρροίας ἀφικνούμενοι τὸ Πύρρον ἐνεγκωμιάζον, ὡς ἀμαρῆν μὲν ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ λαμπρῶν ἀνδρῶν, πρῶτος δὲ καὶ φίλων, δευτέρως τοῖς ἠλωκῶσι χρῶμενον. ἦσαν δὲ πινες οἱ αὐτὸς ὁ Πύρρος ἐγκαλεῖται, πρῶτος οὐκ εἶναι Μακεδόνας, καὶ λέγουσιν ὅτι νῦν κατέστῃ τῆς Δημητρίου βαρῦτης ἀπαλλαγῆναι, πρὸς ἀνδρῶν δημοτικῶν καὶ φιλοστρατιώτῳ μεταβαλλομένοις τὸ Πύρρον. ἐκ τούτου ὁ πλείστον ἀνῆρθετο τῆς στρατῆς καὶ τὸν Πύρρον ἐζητοῦν περὶ εὐσεβειῶντες. ἔτυχε γὰρ ἀφῆρημένος τὸ κράτος ἀχρῆς ἔπαλιν συμφερόντας καὶ περὶ ἡμέρας, ἐγνώσθη τὰ τε λόφω

C Δρατῆ πρὸς τοῖς βασιλεῦσι κέραισιν, ὡς τε τῆς Μακεδόνων σὺν ἡμῶν πρὸς ἑξῆς αἰτεῖν, ἄλλοις δὲ κλάδους δρυὸς ἀνασφραῖσαι, Δρατῆ καὶ τοῖς περὶ ἐκείνον ἐστρατιώταις εἰσπραῖ. ἦδη δὲ καὶ πρὸς αὐτόν πινες ἐτόλμων λέγειν τὸ Δημήτριον, ὡς ὑπεκτάς καὶ πρῶτος πρὸς ἀμαρῆν, καλῶς δόξει βεβουλῶσθαι. τούτοις τοῖς λόγοις ὁμοιον ὄραν ὁ κίνημα τῷ στρατοπέδῳ, καὶ φοβηθεῖς, κρύφα διεξέπεισε, καυσία ἵναι καὶ λιπῶν χαμυδίῳ περὶ αὐτὸν. ἐπελθὼν δὲ ὁ Πύρρος, ἀμαρῆν παρέλαβε τὸ στρατόπεδον, καὶ βασιλεῖς ἀνηγορεύθη Μακεδόνων. ὅτι φαίνεται δὲ Λισιμάχῳ, καὶ κρινὸν ἔργον ἀμφοῖν ποιητέον τὸ Δημήτριον κατὰ λισίαν, καὶ νέμεσθαι τὸ βασιλείῳ ἀξιοῦντος, οὕτω πρὸς Βεβαίας τοῖς Μακεδόσι πρῶτος ὁ Πύρρος, ἀλλὰ ἀμφίβολος ὡς ἐν αὐτοῖς, ἔδειξατο τοῦ Λισιμάχου τὸ πρὸς κλησίν, καὶ διενείμμεν τὸ κράτος, καὶ τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλους. τὸ ποῦ δὲ ὦνθησε μὲν ἐν τῷ παρόντι καὶ κατέπαυσε τὸ πόλεμον αὐτοῖς, ὀλίγω δὲ ὑστερὸν ἐγνωσάντοσιν ἀπαλλαγῆναι ἔργων, ἀλλὰ ἐγκλημάτων καὶ ἀφῆρας ἀρχῆς πεποιημένοι τὸ νέμεσθαι οἱς γὰρ οὐ πέλαγος, σὲν ὄρος, σὲν αἰόκητος ἐρημία πέρας ἐστὶ τῆς πλεονεξίας, οὐδὲ οἱ ἀφῆρας ἑυρώπῳ καὶ Ἀσίᾳ τέρμονες οὐκ ὄντες τὰς ἐπιθυμίας, πῶς ἀπτόμενοι καὶ φαύλοντες ἀλλήλων ἀφῆρασιν, ἐν τοῖς παροῦσι μὴ ἀδικηῶντες, σὲν ἐστὶν εἰπεῖν ἀλλὰ πολεμοῦσι μὲν αἰεὶ, ὅτι βουλῶσιν καὶ φθονεῖν ἐμφυθῶν ἔχοντες δυοῖν ὁμοματῶν, ὡς πρὸ νομισμάτων, πόλεμος καὶ εἰρήνη, τὰς πρῶτος ἀτυχῶντι χρῆσθαι πρὸς ὁ συμφέρον, οὐ πρὸς ὁ δίκαιον. ἐπεὶ βελτίους γὰρ πολεμεῖν ὁμολογηῶντες εἰσίν, ἢ τῆς ἀδικίας ὁ ἀρχῆς καὶ ἀρχῆς, διχασμοῦ καὶ φιλίας πρῶτος ἀφῆρασιν. ἐδήλωσε δὲ ὁ Πύρρος ἐμποδῶν γὰρ αὐτοῦ ἀφῆρασιν Δημήτριον πάλιν ἰσάμενος, καὶ καλύων τὸ δυνάμειν, ὡς πρὸς ὁ ἀφῆρας μεγάλης ἀναλαμβαίνας, ἐβόηθη τοῖς Ἕλλησι, καὶ παρῆλθεν εἰς τὰς Ἀθῆνας. ἀναβάς δὲ εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ ἴστας τῆς θεῶν, καὶ καταβάς αὐθιμῶν, ἀγαπῶν μὲν ἔφησε τοῦ δήμου τὴν πρὸς αὐτόν ὄνοια καὶ πίσιν ἀφῆρασιν σφραγίσαι, μηδένα τῷ βασιλέων ἐπιπαρῆσιν αὐτοῖς εἰς τὴν πό-

λιν, μηδὲ τὰς πύλας ἀνοίξαι. ἐκ τούτου καὶ πρὸς τὸν Δημήτριον εἰρήνην ἐποιήσατο, καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον,

eique exponant, prudente sibi duce & celebri opus esse: copias vero Italiam ingentes ad efficienda equitum xx. millia, peditum ferme ad trecenta quinquaginta millia ex Lucanis, Messapiis, Samnitibus, Tarentinis, suppeditaturam. Hæc non Pyrrhum modo excitauerunt, sed Epirotas quoque ad eam suscipiendam expeditionem acuerunt impuleruntque. Erat Cineas quidam Thessalus non pœnitendæ prudentiæ habitus, auditor Demosthenis oratoris, qui inter omnes huius temporis disertos vnus tanquam in simulacro illius eloquentiam & vehementiam reuocabat auditoribus in memoriam. Hic erat in familia Pyrrhi, & quum ad ciuitates mitteretur, suffragabatur Euripidis dicto,
Omne id expugnare verba compta, ferrum quod minax possit.

Pyrrhus certe profitebatur vrbes plures per Cineam oratione quam armis ab se subactas. Habebat eum perpetuo in honore, eiusque vtebatur maximis in rebus opera. Qui Pyrrhum cernens flagrare cupiditate huius in Italiam expeditionis, sermones intulit per otium huiuscemodi: Bellatores, Pyrrhe, feruntur Romani, & bellicosus gentibus imperare multis. Quos si Deus superare concesserit nobis, quo vtemur victoria? Cui Pyrrhus, Rem planã (inquit) Cineas rogas. Nulla supererit illic ciuitas vel barbara vel Græca, quæ deuictis Romanis nos queat sustinere: verum ilico totam tenebinus Italiam, cuius magnitudinem, virtutem, opes, siquem alium, te certe non est par præterire. Vbi paulisper subicuit Cineas, Occupata (inquit) Italia, rex, quid agemus? Pyrrhus, qui nondum mentem eius perspiceret, Vicina (inquit) Sicilia est, manus porrigit, diues insula & populosa & captu facilis. Nam ab Agathoclis excessu seditionibus illic omnia licentiaque ciuitatum, & præcipitantia tenentur concionatorum. Probabilia (inquit) narras, Cineas. Sed quid? num Sicilia occupata finis erit belli? Tantum Deus (inquit) victoriam & successum tribuat. His ingentium argumentorum vtemur præludiis. Quis enim Africa temperet & Carthagine, quæ tum erit ad nutum, quam profugus clam ex Sicilia, quum paucis nauibus traiecisset, pene cepit Agathocles? Quibus superatis illorum qui nunc lacesunt nos, haud inficias ibis resistere nobis nullum posse. Minime vero, inquit Cineas: siquidem planum est istis viribus nos Macedoniam recuperare, & Græciæ sine dubio imperium valere tenere. Verum vbi rerum pouti erimus, quid tum? Ridens Pyrrhus, In alto otio (inquit) viuemus, bone vir, compotabimus quotidie, & mutuis inter nos sermonibus oblectabimus. Huc Cineas Pyrrhū quum deduxisset sermone, Et nūc quid (inquit) oblat, quo minus compotemus, atque otium inter nos traducamus, quū iam teneamus hæc, & citra negotium ad manū sint, quæ per sanguinem, per multos sudores, per discrimina petitur sumus, multasque calamitates allaturi aliis & accepturi? His verbis Pyrrhū Cineas fatigauit magis quam deterruit, reputatē quidē quantā relinqueret felicitatē, sed eorū quæ appetebat, deponendi spē impotentē. Primum igitur Cineam Tarentinis cum tribus milibus militum misit. Hinc multis nauibus, quas h præpagogas vocant, tectis insuper & diuersis portionibus. Tarento adductis elefantos xx, equitum tria,

A καὶ λέγοντας ὡς ἠγεμόνος ἐμφρονος δεόνται καὶ δόξαν ἔχουσιν. δυνάμεις δὲ αὐτόθεν ἦσαν ἄξιόμοι μεγάλαι τῶν τε Λακωνικῶν καὶ Μεσσαπίων, καὶ Σαυιτῶν, καὶ Ταραντίνων εἰς διομυχεῖσι ἰππεῖσι: περὶ δὲ ὁμοῦ, πέντε καὶ τετρακύντα μυριάδες. ταῦτα οὐ μόνον αὐτὸν ἐπήνερον Πύρρον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἠπειρώταις παρορμητικῶς ἐπέβαλε καὶ ὀρμητικῶς τῆς στρατείας. οὗ δὲ τις Κινέας, Θεσσαλὸς ἀνὴρ, τὰ μὲν φησὶν ἰσχυρὸς εἶναι, Δημοσθένους δὲ τῆς πρώτης ἀκχώς, ἐδόκει μόνος μάλιστα τῶν τότε λεγόντων, ὅτι οὐδεὶς τῆς ἐκείνου δυνάμεως καὶ δεινότητος ἀναμμήσκον τοὺς ἀχρῶντας. σιωπῶν δὲ τὰ Πύρρον, καὶ πεμπόμενος ἐπὶ ταῖς πόλεσι, ἐβέβαίοντο Ἐυριπίδειον, ὅτι πρὸς δόξαν καὶ λόγους, ὁ καὶ σὶδ' ἠεὶς πολεμίων δράσειεν αἱ. ὁ γὰρ Πύρρος ἔλεγεν πλείονας πόλεις ἢ τῶν Κινέου τοῖς λόγοις, ἢ τοῖς ὄπλοις ὑφ' αὐτῶν παρορμητικῶς καὶ διετέλει τὸν ἀδραστήριον ἐν τοῖς μάλιστα καὶ χρωμῶν. ὅτι οὗ τὸν Πύρρον ὀρμητικῶν τότε ὄραν' ἕκτι τῶν Ἰταλίας, εἰς λόγους ἀπεηγάτο τοιοῦτοι, ἰδὼν ἡρακλεῖδα, Πολεμιστὰ μὲν, ὃ Πύρρον, Ρωμαίους λέγονται, καὶ πολλὰ ἐδικὴν μαχίμην ἀρχόντες. εἰ δὲ ἀδίκητος ὡς ἐκείνου τῆς ἀδραστῆς, τί χρὴσόμεθα τῆς ἠικῆς; καὶ ὁ Πύρρος, Ἐρωτῆς (εἶπεν) ὡς Κινέας, παρορμητικῶς ἔτε βαρβαροῦς ἡμῖν ἐκεῖ πόλις, ἕτε Ἐλληνῶν ἀξιόμοι, Ρωμαίων κρατηθέντων. ἀλλ' ἐξομῶν ὡς Ἰταλίας ἀπασαν, ἣς μέγθος καὶ ἀρετικῶν καὶ δυνάμιν ἄλλω που πῶν μάλ' ὄραν' ἀχρῶν ἢ σοὶ παρορμητικῶς. μικρὸν οὖν ἐπιχρῶν ὁ Κινέας, Ἰταλίαν ἤ (εἶπεν) ὡς βασιλῆα, λαβόντες, τί ποιήσονται; καὶ ὁ Πύρρος, οὐπω τῶν ἀχρῶν αἴτ' ἀχρῶν, Ἐρῆς (εἶπεν) ἢ Σικελία χερσὶς ὀρέγει, ἠὲστος ἕδαμυ καὶ πολυδύστητος, αἰῶναι ἤ ῥάστι. γὰρ ὡς Κινέας, πρῶτα καὶ ἐκεῖνα καὶ ἀισχυρὰ πόλεων, καὶ δημοκρατῶν ὄστυς Ἀγαθοκλείους ἐκλελειπότος. Ἐικότα (ἔφη) λέγεις, (ὁ Κινέας) ἀλλ' εἰ τῶν παρ' ἡμῖν τῆς στρατείας, λαβεῖν Σικελίαν; Θεός (ἔφη ὁ Πύρρος) νικᾷν διδοῖν καὶ κατορθῶν. τοῖς ἤ παρορμητικῶς χρῆσόμεθα παρορμητικῶν μεγάλων. τίς γὰρ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Διῶν καὶ Καρχηδονίους ἐπέτικτα χρωμῶν, ἡ Ἀγαθοκλῆς ἀπὸ ἀδραστῆς ἐκ Συρακυσῶν κρύφα, καὶ περὶ σῶν ναυσὶν ὀλίγας, λαβεῖν παρ' ὅσων ἦλθεν. ὅτι δὲ τούτων κρατήσασιν ἡμῖν οὐδεὶς ἀπίσθηται τῶν καὶ ὑβρίζοντων πολεμίων, τί αὐτῶν λέγεις; Οὐδὲν (ὁ Κινέας εἶπεν) δῆλον γὰρ ὅτι καὶ Μακεδονία ἀισχυρῶν, καὶ τῆς Ἐλλάδος ἀρχῆν ὑπάρχει βεβαίως. ἀπὸ πηλικαυτῆς δυνάμεως. χρωμῶν ἢ πρῶτων ὑφ' ἡμῖν, τί ποιήσονται; καὶ ὁ Πύρρος ἐπιγλαῖσας, Σχολικῶν (ἔφη) ἀξιομῶν πολλῶν, καὶ κῶθων, ὡς μακάριε, καὶ δημοκλείους ἔσαι, καὶ ἀχρῶν λόγων συνόντες ἀλλήλους ἀφρακῶν. ἐν ταῦτα ἢ τῶν λόγων κρατήσας τὸ Πύρρον ὁ Κινέας, εἶτα (ἔφη) τί καὶ ἐμὸν ποδῶν ἐστὶν ἡμῖν βεβαίως, κῶθων χρῆσασαι καὶ ἡρακλεῖδαν μετ' ἀλλήλων, εἰ ταῦτα ἐχρῶν ἦδη, καὶ παρῆστι ἀισχυρῶν νῶς, ἐφ' ἃ δὲ ἀισχυρῶν καὶ πόνων μεγάλων καὶ κινδύνων μέλλομεν ἀφίξασαι, πολλὰ καὶ δράσαντες ἐτέροις κακῶν καὶ παρόντων. οὐπίσι τοῖς λόγοις ἠίασε μάλ' ἢ μετέθηκε τὸ Πύρρον ὁ Κινέας, νοήσασαι μὲν ὅσην ἀπέλιπεν ἕδαμυ, ὡν ἢ ἀρετικῶς τῶν ἐλπίδας ἀφείναι μὴ δυνάμην. παρορμητικῶν οὖν ἀπέσειλε τὸν Κινέαν τοῖς Ταραντίνους, στρατιώτας ἀχρῶν τετρακύντα: ἐπειτα πολλῶν ἰππηγῶν καὶ κακῶν φρακῶν, καὶ πορθητικῶν πορθητικῶν ἐκ Ταραντος χρωμῶν, ἐπέβαλεν ἐλέφαντας εἰκοσι, καὶ τετρακύντα ἰππεῖς,

fi venisset in Italiam Alexander Magnus, atque arma cum iuuenibus nobis & cum parentibus nostris florentibus contulisset, non celebraretur nunc inuictus, sed vel fuga sua, vel hic cadens Romam nobilitauisset? Atqui eam arrogantiam & iactantiam ostenditis inanem esse, qui Chaonas & Molloffos formidatis perpetuam Macedonum praedam: & expauescitis Pyrrhum, qui unum ex Alexandri stipulatoribus certe perpetuo coluit & obferuauit. Atque hoc tempore, non quo incolentibus Italiam Graecis opem ferat potius, quam quod refugiat illic hostes, vagatur in Italia, imperium se nobis ostendens paraturum hisce copiis, quae exiguam portionem nequiuertunt ipsi retinere Macedoniae. Nolite ergo putare hunc si societatem pepigeritis cum eo, discessurum, verum illos inuitaturum contemnentes vos, ut de quibus facilis futura quibusuis victoria sit, si suas Pyrrhus in nos contumelias non solum impune ferat, sed accipiat insuper praemium, ut ludificent in futurum Romanos Tarentini Samnitesque. Sic fatus Appius inflammauit eos ad bellum. Itaque Cineas dimittunt cum hoc responso: Pyrrhus, ubi excesserit Italia, tum si societatem & amicitiam populi Romani petat, agat ea de re. Quousque vero in armis erit, persequentur eum bello Romani, etiam si sexcentos Albinos in praelio fugauerit. Dicitur autem Cineas, dum Romae agit, curam intendisse atque elaborasse, ut mores Romanorum videret, & reipublicae consideraret disciplinam. Qui postquam in colloquium venit cum proceribus, retulisse cum alia Pyrrho, tum dixisse, *Senatum sibi multorum regum visum concilium*. De plebe, vereri se, ne cum Lernaea quadam hydra videantur pugnare. Quippe duplo maiores quam ante copias conscripsisse consulem: tantumque numerum identidem superesse Romanorum, qui arma ferre valerent. Inde legati ad Pyrrhum de captiuis redimendis venerunt, atque inter eos C. Fabricius, cuius apud populum Romanum ingens nomen esse ut viri boni & bello insignis, sed admodum pauperis, ostendit regi Cineas. Hunc Pyrrhus quum priuatim benigne haberet, contendit ut aurum acciperet abs se, nullam quidem ob rem turpem, verum amicitiae id & hospitii appellauit pignus. Abnuente illo tacuit in praesentia. Postero die, quo eum exterreret, quod nunquam vidisset elephantem, imperauit ut maximam beluam colloquentibus ipsis, a tergo admouerent post aulam, quod factum est. Tum signo dato remota est aula, & proboscidem belua repente sublatam suspendit super caput Fabricii, vocemque emisit horrendam & asperam. Ille vero sensim conuersus arrisit, & ad Pyrrhum ait, *Neque heri aurum tuum me, neque belua hodie commouit*. Super caenam quum varius sermo haberetur, maxime de Graecia & philosophis, incidit forte Cineas in Epicuri mentionem, recensuitque quid de diis & de reipublica censent: summum bonum eos in voluptate collocare: reipublicae procuracionem, quasi ea vitae noceat beatam, eamque perturbet, deuitare: deos remotos a beneficentia & ira & cura nostri, in otiosam & affluentem deliciis vitam relegare. Adhuc differente eo exclamans Fabricius, Papae (inquit) Pyrrho haec praecipua & Samnitibus, dum nobiscum bellum gerunt, cordi sint. Vnde admiratus animum & grauitatem huius Pyrrhus, multo impensius amicitiam

ως, ει παρ' αυτον ο κεινος εις Ιταλιας ο μεγας Αλεξανδρος, και σπουδερως ηεις ημιν, και τοις παρ' αυτον ημιν ακμαζουσιν, ουκ αι υμμειπο νυν ανικητος, αλλ η φυγων αι, η που πεσων αυτων, την Ρωμην εδδοξοτερον απελιπε; Ταυτα μνηπι κενω αλαζονειας και χεμπον αποδεικνυτε, Χαοινας η Μολοσσους, τ' αι Μακεδωνων λειαι, δεδιότες, και βεμοντες Πυρρον, ος τ' Αλεξανδρος δορυφορων ενα γεν' αιει παρειπων και θεραπειων εχε τετελεχε, και νυν ε βοηθαν τοις αυτων μαλλον Ελληειν, η φθων τοις εκει πολεμιοις, πλααται παρ την Ιταλιαν, επαγγελλομενος ημιν τ' ηγεμονιας απο ταυτης τ' δυναμειως, η μερος μικρον αυτων Μακεδονιας ουκ ηρκεσε Διφφουλαξαι. μη τδ τον αυτον απαλλαζειν νομιζετε, ποιησαμενοι Φιλον, αλλα ο κεινοις επαξεαξ, και παφρηνησαι τας υμων, ως πασιν δικατεργατων, ει Πυρρος απεισι μη δοις δικην αν υβρεισεν, αλλα και παρσ λαβων μιαδον τδ επεξελασαι Ρωμαιοις, Ταραντινοις και Σαυνιταις. τοιαυτα τδ Απαιου εχε λεχθεντος, ορμη παρεση παρς τ' πολεμον αυτοις, η τον Κινεας αποπεμποισιν, αποκριναμενοι Πυρρον εζελοτα της Ιταλιας, ετως, ει δεοιτο, παρ Φιλιας και συμμαχιας Διφφολεγασαι μετρε δε ε παρεστι εν οπλοισ, πολεμησειν αυτων Ρωμαιοις κτ' κρατος, και επι μυραιοις Λαβινοις βεψηται μαχομενος, λεγεται η Κινεας, ος αυτα επαρτην, αμα ποιησαμενοι εβρον, και σπουδασαι τα τε βιων ημεαξ θεατην, η τ' πολιτειας την ερετην και πανοσηαι, και Διφφολων ελθοντα τοις αυτοις, τα τε αλλα τω Πυρρα φρασαι, η ειπειν ως η συγκλητος αυτων βασιλεων πολλων συνεδρειον φανειν. παρ τδ πληθος δεδιεναυ μη παρς τινα φανωσι Λερναιαυ υδραυ μαχομενοι. διπλασιους γδ ηδη τω υπατω τ' παρτατα μενων παρτερον η δεσποξ, η πολλακις ει τοσουτοις επι τ' Ρωμαιοις οπλα φερειν διωαμενοις. εκ τουτου παρσ οεισ αφι κρητο παρ τ' αιχμαλωτων οι παρ Γαιον Φαβεικιον, ε πλερσον εφη Ρωμαιοις λογον εχειν ο Κινεας, ως ανδρος αγατου και πολεμηκου, πενητος η ισχυρου. τδ τον εν ο Πυρρος ιδια Φιλοφρονημενος επειτε λαβειν χειριον, επι εδδενι δηθει αισχρω, Φιλιας δε η τδ το και ξενιας επονομαζων συμβολον. απωσαμεν δε τδ Φαβεικις, τοτε μνη ησυχασε, τη δι υπεραια βουλομενος αυτον εκπληξαι, μηπω θεατην ελεφαντος γεχημενοι, εκελθεισε τ' θεριων ο μεγασον εδοπλιοθεν αυτοις παρσησαι κρηνοληρυμμοις, αυλαιας παρταειναι τας. εχρηστο δη ταυτα, η σημεισ δοθεντος, η μνη αυλαια παρηρη, ος η θεριον αφρω την τε παρνομαζαι αραμενοι, υπαρξ της κεφολης τδ Φαβεικις, η φωνη εφηκε φοβερον και βαρεια. ο δε ηρεμα μεταφραφεισ, η εχε μειδιασας, παρς τ' Πυρρον ειπεν, Ουτε παρς μετω χειριον εκινησεν, ουτε σημερον ο θεριον. εν δε τδ δειπνω λογων παρτοδαπων ημομενων, πλειστων η παρ της Ελλάδος και τ' φιλοσοφωτων, ετυχεπως ο Κινεας οπιμηθεις τ' Επικυρου, και διηλην α λεγοισι παρ θεων και πολιτειας και τελος ο μνη εν ηδδη ηθεμενοι, πολιτειας η φθωντες ως βλαβω και συγχυσιν τδ μακαριου, ο δε θεριον απωπατω χαιριος και οργης, και τδ μελειν ημιν, εις α παρσμονα βιον και μεσων δυπαθειων αποικιζοντες. επι δε αυτη λεχθεντος, ανασταγων ο Φαβεικιος, Ω Ηερακλεις, (ειπε) Πυρρα τα δογματα μελοι ταυτα και Σαυνιταις εως πολεμοισι παρς ημας. ουτω δη θαυμαστας ο φρονημα τ' ανδρος η ο ηθος ο Πυρρος, επι μαλλον ωρεγεται Φιλιασ

αὐτῶν ἄλλοις καὶ τῶν ἑσπαρχόντων ἀξίον ἀγωνιστῶν εἶναι αὐτὸν
 ἀποδείξει τοῖς Σικελίας οἰκῶσιν Ἑλλησι. τῆ ὅσα ληπίη ση-
 μήνας, καὶ τοῖς βέλεσι τοῖς βαρβάροις ἀσασκεδάσας, καὶ
 τοῖς κλίμακας προσαναγών, πρῶτος ἐπέβη τῆ τείχει. ἀν-
 τιστάτων ὅ πολλὰν, ἀμυνόμενος, τοῖς μὲν ἔξέωσε τῆ τεί-
 χους ἐπ' ἀμφοτέρω, καὶ κατέβη, πλείους ὅσων αὐτὸν τὰ
 εἰς φέρωντος ἐπεσώρωσε νεκροῖς. ἔπαθε ὅσων αὐτὸν ὄσθεν,
 ἀλλὰ καὶ προσέβη δεινὸς ἐφαίνετο τοῖς πολεμίοις· καὶ τὸ Ὀμη-
 ρον ἔδιδε οὐρανοῦ καὶ μὲν ἐμπειρίας ἀποφαινοῦσα, τῶν δὲ
 τῶν μόνον πῶν ἀνδρείαν φορεῖς πομάκας ἐπιοσιώδης καὶ
 μαρτυρῶν φερεμένην. ἀλυσίης ὅσων πόλεως, ἔθυσέ τε τὰ
 θεῶν μεγαλοπρεπῶς, καὶ τὰς ἀγώνων πρὸς τὰ τῶν παρῆγε.
 τῶν ὅσων Μεσσηνίων βαρβάρων, Μαμερτίνων ὅσων καλυμμέ-
 νων, πολλὰ τοῖς Ἑλλησιν ἐροχλωμένων, οἷους ὅσων φέρεται πε-
 ποτημένων ἕποτελῆς, πολλὰ ὅσων καὶ μαχόμενοι ὄντων, (δι' ὅ
 καὶ προσεγγερόθησαν Ἀρήιοι γλώσση τῆ Λατίνωι) τὰς μὲν
 φερελῶδες συλλαβῶν ἀπεκτείνειν, αὐτοῖς ὅσων νικήσας μάχη,
 πολλὰ τῶν φερεμένων ἔξέχευε Καρχηδονίοις ὅσων συμβατικῶς
 ἔχοι, καὶ χρέματα βουλομένοις τελέειν, εἰ γῆντο φιλία,
 καὶ ναῦς ἀποτέλλειν, ἀπεκρίνατο πλεόνων ἐφιέμενος, μίαν
 εἰς ἀλάουσι καὶ φιλίας πρὸς αὐτοῖς, εἰ πᾶσαν ἐκλιπόντες
 Σικελίας, ὄρω γρῶν τοῖς Λιβυκῆ θαλάσση πρὸς τὰς Ἑλλη-
 νας. ἀτυχῶς ὅσων ῥώμῃ τῆ παρῶντων ἐπαρῶμενος, καὶ δὴ
 κων τὰς ἐλπίδας ἐφ' αἷς αὐτῶν δὲ χεῖρας ἐπλάθει, πρῶτος ὅ
 Λιβύης ἐφιέμενος, καὶ ναῦς ἔχων πολλὰς δῦναι πληρωμένῃ
 ἐπεὶ δὲ εἰσηγάρεν ἐρέτας, οἷα ἐπιέκως ἐν τῶν χρωμάτων ὄσθεν
 πρὸς τὰς πόλεσι, ἀλλὰ δεσποτικῶς καὶ πρὸς ὄργλῶν βια-
 ζόμενος καὶ χελεύων, οἷα δὴ τὸν ὄσθεν ἐν δὲ χεῖρ τοῖοςτος,
 ἀλλὰ καὶ μάλλον ἐτέρων, τὰ πρὸς χερσὶν ὀμιλῆν, καὶ πρὸς
 ταπεινῶν, καὶ μηδὲν ἐροχλῆν, ἕσπαρχος. εἶτα γινόμε-
 νος ἐκδημαγωγῶν τύρανος, ἀρρεσιῶν τῆ χαλεπότητι καὶ
 ἀπιστίας πρὸς φιλοκαίε δόξαν. οὐ μὲν ἀλλὰ τῶν τα μὲν,
 ὡς ἀναγκαῖα, σινεχόρω· καὶ τὰς δις φερεμένης, ἐπεὶ ὅ
 Θοίνωια καὶ Σώστρατον, ἀνδρας ἡγεμονικῶς ἐν Συρακῶν-
 σης, οἱ πρῶτοι μὲν αὐτὸν ἐλθεῖν ἐπεισαν εἰς Σικελίας, ἐλ-
 θόντι ὅσων πόλιν δὴ τὸν ἐνεχείρισαν, καὶ τὰ πλεῖστα συλκα-
 τεργάσαντο τῶν Σικελικῶν, μήτε ἄρην σὺ αὐτῶν, μήτε
 ἀπολιπεῖν βουλομένων, ἐν ἕσποφίαις εἶχε· καὶ Σώστρατος
 μὲν ἀπέστη φουβητής, Θοίνωια ὅσων αὐτὰ φερεμένην ἀπασάμε-
 νος ἀπεκτείνεν· οὐ μὲν μίσην ὄσθεν καὶ ἐν αὐτῶν μάλιστα τῶν
 πρὸς γμάτων, ἀλλὰ δεινὸς ὄσθεν μίσην ἐφ' ἡμομένων τὰς πό-
 λεσι πρὸς αὐτὸν, αἱ μὲν πρὸς τῆ Κερχηδονίοις, αἱ ὅ
 ἐπ' ἔρχοντο Μαμερτίνοις. ἀποσάσας ὅσων ὄσθεν ἀπὸ πρῶτα καὶ νεωτερι-
 σμοῦ καὶ οὐσαν ἰσχυρῶν ἐπ' αὐτὸν ἔδεδξαντο γράμματα Σαυ-
 νιτῶν καὶ Ταρεντίνων, μόλις ἀντεχόντων τὰς πόλεσι αὐταῖς
 πρὸς τὸν πόλεμον, εἰρησμένων ὅσων τῆς χώρας ἀπάσης, καὶ δεο-
 μένων βοηθεῖν. ἔδοτο ὅσων ἕσποφεία, μὴ φυγῶν εἶς μὴ δὲ
 ἀπόγνωσιν τὸ ἀπόπλου τῶν αὐτῶν πρὸς γμάτων· ὅ δὲ
 δῆλός, οὐ δυνάμενος κρατεῖν Σικελίας, ὡς πρὸς νεῶς ἕσποφ-
 ρείσης, ἀλλ' ἐκβασιζήσων, αὐτὸς ἔρριψεν αὐτὸν εἰς Ἰτα-
 λίας. λέγεται δὲ, ἀπαλαττόμενος ἦδη, πρὸς τὴν ἡσσαν
 ἀπιδῶν, εἰπεῖν τοῖς πρὸς αὐτὸν, Οἷα ἀπολείπομαι, ὡ φί-
 λη, Καρχηδονίοις καὶ Ῥωμαίοις παλαίστρα. καὶ ἔδοτο μὲν,
 ὡς πρὸς εἰκάσθη, μετ' οὐ πολὺ χρόνον ἐγένετο. τῶν δὲ βαρ-
 βάρων συστάντων ἐπ' αὐτὸν ἀποπλέοντα, Καρχηδονίοις μὲν ἐπ' ἑσποφίαν ναυμαχίας ἀπέβη τῶν πρὸς αὐτὸν πολλὰς,

A si Græcis Siciliam incolentibus dignum se gene-
 re & fortunis suis præstitisset bellatorem. Signo
 tuba dato barbaros telis deiecit, & ad motis scalis
 in muros euasit primus. Dum ibi pugnat cum
 multis, partim ex muro hinc inde depulit & de-
 turbauit, plerisque gladio interfectis cadauera
 circa se accumulauit. Nihil interim fuit ipse læsus,
 sed hostibus terribilis aspectu visus est, atque Ho-
 merum rectè & peritè demonstraui ex omnibus
 virtutibus dixisse, Fortitudinem vnā identi-
 dem lymphatico & phanatico motu ferri. Ex-
 pugnatione oppido sacra fecit Herculi magnificè,
B deditq; omnis generis ludorū spectacula. Quum
 premerent maiorem in modum Mamertini Græcos,
 nonnullos insuper fecissent vectigales, (erant
 autem numerosi & pugnaces: vnde vocabulo La-
 tino dicti sunt quasi Martiales) exactores tributo-
 rum comprehendit necauitque, illos acie fudit,
 oppida eorum pleraque excidit. Carthaginien-
 sibus pacem petentibus, pecuniamque offeren-
 tibus ei, si sequuta pax esset, pendere & classem
 mittere, pluribus inhians responsum dedit, vnā
 pacis & amicitie rationem secum ineunda esse,
 si tota Sicilia excessissent, & termino cum Græcis
 vterentur mari Africo. Porro secundo rerum cur-
 su & præsentibus inflatus viribus quum vigeret
 spem, quæ principiò ipsum domo exciuerat, pri-
 mæ oculum adiecit Africæ. Copiam habebat na-
 uium, cæterum remigibus & militibus classici
 deficiebatur. Vbi iam cogendis in naues classici
 non comiter cum ciuitatibus nec blandè egit, sed
C pro imperio & iracundè subegit eas, atque suppli-
 cia repræsentauit: qualem statim ab initio non
 præbuerat se, sed supra cæteros ciuilitate & nihil
 diffidendo neque obtundendo conciliauerat ho-
 mines: inde ex populari versus in tyrannum, com-
 parauit cum sæuitia ingratitude existimatio-
 nem & perfidia. veruntamen vt necessarijs his,
D quanuis acerbis, conuiebant. Vt verò Thæno-
 nem & Sofstratum principes ciuitatis Syracusa-
 næ, qui in Siciliam cum primi inuitauerant, vr-
 bemque suam ilicò aperuerant venienti, ac socij
 in conficiendis plerisque rebus Siciliæ fuerant,
 quum nec trahere eos secum, nec vellet in Sicilia
 relinquere, suspectos habuit, ac Sofstratus timore
 adductus defecit ab eo, Thænonè eiusdem con-
 silij esse criminatus interfecit. Tum vertere se non
 paulatim neque minutatim eius res cœperunt.
E Sed quum infensissimum odium ciuitates eius ce-
 pissent, alia ad Carthaginienes defecerunt, alie ac-
 ciuerunt Mamertinos. Vbi defectiones & conspi-
 rationes vndiq; & validam aduersus se vidit con-
 iurationem, accepit literas à Samnitibus & Taren-
 tinis, qui, quòd circumcirca agris pulsè ægrè bel-
 lum à mœnibus propulsarent, opem eius implo-
 rabant. Color autem hic fuit, ne pro fuga discessus
 eius & pro rerum desperatione Sicularum habe-
 retur. Reuera quum tenere, sicut naue agitatam,
 non valeret insulam, sed exscensionem quæreret,
 coniecit se denuo in Italiam. Fertur, quum disce-
 deret iam, ad insulam respectans comitibus suis
F dixisse, Quam, amici, palæstram Carthaginien-
 sibus & Romanis relinquimus! Quod non mul-
 to post, vt coniecerat, euenit. Quum conspiras-
 sent in abeuntem barbari, in traiectu conflixit
 cum Pœnis, ac magna ex parte classem amisit:

cum reliquis nauibus cōfugit in Italiam. Marmertini non minus decem millia antè transmiserant. Hi aperto Marte dubitauerunt eum inuadere, sed in saltibus adorientes & incurrentes, totum exercitum turbauerunt. Ibi duo elephantum perierunt, multique ex nouissimo agmine cecidere. Eò Pyrrhus ex fronte prouectus dimicauit aduersus viros in armis exercitatos & feroces. Ac gladio secundum caput vulneratus, quum paulisper pugna excessisset, magis magisque excitauit hostes. Quorum vnus longè ante alios procurrens, vir & statura eminenti & fulgentibus armis, lacessit eum voce procaciore, prodiret, si viueret. Irritatus Pyrrhus, inuitis suis vertit se cum stipatoribus in eum, frendensque & cruore madens, ac truci vultu per medios erupit, occupatque caput barbari ense ferire, faitque ictus & lacerti vi atque acie ferri adeo violentus, vt ad infima penetraret, & eodem momento corporis partes dissectæ hinc atque hinc dilaberentur. Id progressum barbarorum tardauit, Pyrrhum mirantium stupentiumque; vt virum homine maiorem. Ille, via reliqua tuto peragrata, Tarentum xx millibus pedum & tribus equitum venit, atque eductis secum Tarentinorum delectissimis, in Romanos, qui statua habebant in Samnio, signa mouit. Res accisæ erant Samnitium, qui compluribus prælijs à Romanis contusi animos fractos gerebant. Suberat etiam expeditionis Siculæ causa aliquid in Pyrrhum offensionis: quod fuit in causa vt minus frequentes ad eum conuenirent. Quicquid autem habebat copiarum, bipertitus partim in Lucaniam ad detinendum alterum consulem misit, ne subuenire valeret collegæ: partim duxit contra M. Curium, qui tuto loco ad Beneuentum, confidebat manens ex Lucania auxilia, atque etiam, quod nonnunquam eum pullarij aruspicesque deterrent, à pugna abstinebat. Hunc aggredi, prius quam ille subueniret, maturans Pyrrhus, fortissimos quosque milites & pugnacissimos ex elephantis delegit, atque cum his ad castra Romana contendit. Longæ & syluis impeditæ circuitu viæ pergentem lumina defecerunt. Vnde cœperunt milites errare. Dum in his moram trahunt, & nox defecit, & illucescente die conspexerunt ex vertice montium aduenientem hostes. Quæ res tumultum & motum excitauit in castris. Quia tamen læta exta consuli fuerant, & tempus poposcit certamen, eductis hic copijs adortus est primam aciem. qua profligata terror totum inuasit exercitum. Itaque multi cecidere, & elephanti aliquot capti. Hæc victoria M. Curium ad prælio discernendum protraxit in campum, atque aperto Marte signis collatis pepulit ab vno cornu hostem: in altero, beluarum impetu pedem referre ad castra coactus, stationem frequentem, quæ sub vallo stabat & recens erat, excitauit. Hæc ex locis decurrens editis coniectis in beluas telis auerterunt eas, ille fuga retrò per suos delatè turbauerunt & dissipauerunt ordines. Quæ res pariter victoriam Romanis & imperium dedit. Nanque ex rebus illis gestis atque illis ex conflictibus quum animos sumpsissent, opesque & nomen quasi insuperabiles quæfissent, Italia statim, Sicilia sunt paulo post potiti.

A τῆς δὲ ἀγῶνης κατέφυγε πρὸς τὴν Ἰταλίαν. Μαρμερῆται δὲ μιλίων ὄντων ἐλάττωσαν πρὸς ἑαυτοὺς, ἀντιπαύσασθαι μὲν ἐφρόνηθησαν, ἐν δὲ τῆς διαχωρείας ἐπιτηθέμενοι καὶ πρὸς πτόντες, ἀπὸ δὲ φράτθμα σιωπέταρα ἔπεισε ἡ δὴ θηρία, καὶ συχοῖ τὸ ὄπισθοφυλακιστῶν ἀπέθνησκον. αὐτὸς οὖν ἀπὸ τῆς σωματικῆς παρελάσας, ἠμύνετο, καὶ διεκινδύνυε πρὸς ἀνδρας ἠσκημένους μάχεσθαι καὶ θυμοδότης. πληγῆς δὲ τὴν κεφαλὴν ἔλαβεν, καὶ μικρὸν ἔκ τῶν μαχόμενων ὑποστάς, ἐπιμαχὸν ἐπήρε τοὺς πολεμίους, εἰς δὲ καὶ πολὺ πρὸς τῶν ἄλλων ἐπιδραμεν, ἀνὴρ τῷ τε σώματι μέγας καὶ τοῖς ὅπλοις λαμπρὸς, ἐχρῆτο τῇ φωνῇ δραστετέρα, καὶ πρὸς ἑλπίων ἐκέλευε αὐτὸν, εἰς ἡ. παρεστῶταις δὲ ὁ Πύρρος, ἐπέσπευε βία μὲν τῶν ὑποσπαστῶν, καὶ μετ' ὀργῆς ἀμαππεφυμένους, καὶ δὴνός οφθαλμοῖς πρὸς ὁπλοισιν, ὡσάμηνος δὲ αὐτῶν, καὶ φθάνοντας τὸ βαρύνον ἐπληξε καὶ τῆς κεφαλῆς τὰς ἔξω, πληγῆν ῥώμην τε τῆς χερὸς ἀμα καὶ βαφῆς ἀρετῆ τῆς σιδήρου, μέγας τῶν κατὰ δραμαμύσαν, ὡς τε ἐνὶ χροῖω πεπεσῆν ἐκατέρωθεν τὰ μέρη τῆς σωματικῆς διχοτομηθέντος. τὸ τοῦ βαρύνοντος ἐπέχε τῆς πρὸς ὁπλοισιν, ὡς πῖνα τῶν χροῖων τῶν θαμάσασθαι καὶ καταπλαγῆσθαι τὸ Πύρρον. ὁ δὲ πῶν ἀγῶν ἐδὸν ἀδεῶς διεξελθὼν, ἦκεν εἰς Τάραντα, διαμυέταις πεζοῖς, καὶ τριχάλιους ἵππους χρημίζων. αἰαλαβῶν δὲ τῶν Ταραντινῶν τοὺς κρατίστους, δὴνός ἐπὶ Ρωμαίοις ἦν ἐν τῇ Σαννίτιδι στρατοπέδουσαν. τῶν δὲ Σαννιτῶν τὰ τε πρὸς μαχάταις διέφθαρτο, καὶ τῆς φρονήματος ὑφῆντο, κεκατημένους μάχης πολλῆς ὑπὸ τῶν Ρωμαίων. ἐν δὲ πῶν πρὸς τὸ Πύρρον ὀργῆς, ἀφ' ἧς εἰς Σικελίαν πλοῖον ὅθεν οὐ πολλοὶ τούτων αὐτῶν σωθῆλλον. πῶντα δὲ νείμας δίχα, τοὺς μὲν εἰς τὴν Λαυκαονίαν ἐπέμψεν, ἀπληρομένους τῶν ἐτέρων τῶν ὑποσπαστῶν, ὡς μὴ βοηθῆσιν τῶν δὲ ἦν αὐτὸς ἐπὶ Μαίσιον Κούριον, πρὸς πόλιν Βενεβέντον ἰδρυμένον ἐν ἀσφοδῆ, καὶ πρὸς μύοντα πῶν ἔκ τῆς Λαυκαονίας βοηθῆσαν. ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ μαύτερον αὐτὸν οἰωνοῖς καὶ ἱεροῖς ἀποβροχῶν, ἠούχαζε. ἀπεύδων οὖν ὁ Πύρρος ἐπιτήσασθαι τοῖς πρὸς ἑαυτοὺς ἐπέλαθειν, ἀνδρας τε τοὺς κρατίστους, καὶ τῶν θηρίων τὰ μαχόμενα τὰ λαβῶν, νυκτὸς ὤρμησεν ἐπὶ τὸ στρατοπέδον. πρὸς ἰόντι δὲ αὐτῶν μαχῶν καὶ δασύαι ὑλαὶς ὄδον, ὄντων αὐτῶν τὰ φάτα, καὶ πλάταις τοῖς στρατιώταις σιωπέταρον καὶ πρὸς ταῦτα γενόμενης ἀφ' ἑλπίος, ἢ τε νύξ ἐπέλιπε, καὶ καταφάνης ἡ ἀρετὴ ἡμέρας τοὺς πολεμίους ἐπὶ χροῖος ἀπὸ τῶν ἄκρων ὡς τε θόρυβον πολλὸν καὶ νίκησιν πρὸς ἑαυτοὺς. οὐ μὲν δὲ τῶν ἱερῶν τὰ Μαίσιον ἠσκημένων, καὶ τῶν κατὰ βοηθῆσιν αἰαλαβῶν ζόντος, ἐξελθὼν ἐπέσπευε τοὺς πρὸς αὐτοὺς, καὶ τρεψάμενος ἐφρόνησε πῶντα. ὡς τε καὶ πεπεσῆν ὄντων ὀλίγους, καὶ τῶν ἐλεφαίτων ἵνας ἀλάναι καταληφθέντας. αὐτῇ τὸ Μαίσιον ἡ νίκη κατήγαγε μαχόμενον εἰς τὸ πεδῖον καὶ Συμβάτων ἔκ πρὸς ἡλίου, ὃ μὲν ἐρέφατο τῶν πολεμίων. ἐστὶ δὲ ἡ καὶ βιασθεὶς ὑπὸ τῶν θηρίων καὶ συλαεὶς πρὸς τὸ στρατοπέδον, τοὺς φύλακας ἔκδησεν συχοῖς ἐφροῦσας τὰ χροῖα μὲν τῶν ὀπλων καὶ ἀκμήτας οἱ δὲ ἐπιφανέστες ἔκ τῶν ὀχυρῶν καὶ τὰ θηρία βοηθῶντες, ἠώαλκασαν ἀποβροχῶσθαι. καὶ φυγῆ χροῖωτα ἀφ' ἧς τῶν συμμάχων ὀπίσω, τὰ πρὸς ἡμῶν ἀφροῦσασθαι καὶ συχῶσιν, ἢ δὲ νίκημα παρέδωκε.

F καὶ τοὺς Ρωμαίους, ἀμα δὲ καὶ τὸ κράτος τῆς ἡγεμονίας. καὶ γὰρ φρονήματα καὶ δυνάμειν καὶ δόξαν ὡς ἀμαχῶν πρὸς λαβόντες ἔκ τῆς ἀρετῆς ἐκείνης καὶ τῶν ἀγῶνων, Ἰταλίαν μὲν δὴνός, ὀλίγῳ δὲ ὑστερον Σικελίαν κατέχον.

οὕτω μὲν ἔξεπεσε τῶν Ἰταλικῶν καὶ Σικελικῶν ἐλπίδων ὁ Πύρρος, δευτέρῃ χρόνον ἀναλώσας πρὸς τὰς ἐκείνους πολέμοις, καὶ τοῖς πολεμικοῖς ἐπιπέποιθε. ὁ δὲ ἀνδρῶν ἀνίκητοι ἐν ταῖς ἡπείαις Διαφυλάξας, καὶ νομιμαδίαις ἐμπειρίαις μὲν πολεμικῆ καὶ χερσὶ καὶ πόλιν πολὺν ποσὸς εἶναι τῶν καθ' αὐτὸν βασιλέων, ἀλλὰ ταῖς πολεμικοῖς ἐπιπέποιθε, ταῖς ἐλπίσιν ἀπολλύσας, δι' ἔρωτα τῶν ἀπόντων, ὅσων εἰς ὁδεῖ ἦσαν τῶν ὑποαρχόντων, Ἰσώτας. ὅταν ἀπέκλειον αὐτὸν Ἀντιγόνος κυβερνήτῃ πολλὰ βόηοντι καὶ κλάει, χροῖσται δὲ οὐκ ἐπιτακτικῶς τοῖς πεσοῦσι. κρημίσας δὲ εἰς Ἡπείρου ὀκτακισχίλιους πεζοὺς καὶ πεντακισχίλιους ἵππους, χροῖσται δὲ οὐκ ἔχων, ἐζήτει πόλεμον ἢ ἀπὸ τῆς ἐφ' ἑαυτὸν Γαλατίας τῶν αὐτῶν πολεμικῶν, ἐπέβη δὲ εἰς Μακεδονίαν, Ἀντιγόνου τῆς Δημητρίου βασιλευσάντος, ὡς ἀρπαγῆ καὶ λεηλασίας χροῖσται. ἐπεὶ δὲ καὶ πόλεμος ἐλάμβανε συχρῆσται, καὶ στρατῶν διχίλιοι μετέστησαν ὡς αὐτὸν, ἐλπίσας τι πλεονέκτημα ἔχειν ἢ Ἀντιγόνου. καὶ πρὸς τὰς ἐφ' ἑαυτὸν πολεμικῶν, σιωπῶντα ἔξε πῶν στρατῶν ἀπασαν οἱ δὲ ὅτι τῆς οὐραγίας τετακτικῶν Γαλατίας τῆς Ἀντιγόνου, συχρῆσται δὲ πλεονέκτημα ὄντες, ὑποέστησαν ὑπὸ τῆς μάχης χροῖσται, τούτων οἱ μὲν πλεονέκτημα κατέκτησαν, οἱ δὲ τῶν ἐλεφάντων ἡγεμόνες εἰκαστικῶν λαμβανόμενοι, παρέδωκαν ἑαυτοὺς καὶ τὰς ψυχὰς πύρρῳ. πολεμικῶν δὲ οὐκ ἔχων τῆς Πύρρου τῆς κούρας, καὶ τῆς τύχης μάλλον ἢ τοῖς λογισμοῖς χροῖσται, ἐπὶ τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων, ἀναπεπλησμένῃ τῶν ἀρχῶν καὶ φόβου ἀπὸ τῆς ἡπείρας. ὅταν ἐμβολῆς μὲν ἔσονται καὶ μάχης πρὸς αὐτὸν, πῶν δὲ οὐκ ἔχων πολεμικῶν, καὶ στρατηγῶν καὶ ἀρχῶν ἀνακλυόμενος ἀπὸ τῆς οὐραγίας, ἀπέστησε τοῖς πεζοῖς τῆς Ἀντιγόνου. κακίους μὲν ὑποφύγων, αἶμα τῶν πολεμικῶν ἵππων πόλεων κατέχευε ὁ δὲ Πύρρος ὑπὸ τῆς μάχης τοῖς μέγιστοις αὐτῶν πρὸς δόξαν οἰόμενος ἀπὸ τῆς πολεμικῆς τῆς φάλαγγος, καὶ κούρας καὶ λαμβανόμενος τῶν λαφύρων ἀνέθηκεν εἰς τὸ ἕρπον τῆς Ἰτωνίδος Ἀθηνῶν, τὸ δὲ δὲ ἐλεγεῖον ὅτι γράφας,

Τοῖς θυρεοῖς ὁ Μολοσσὸς Ἰτωνίδι δῶρον Ἀθήνα
 Πύρρος δ' ἄπο θρασέων ἐκρέμασεν Γαλατῶν,
 Παιῖτα τὸν Ἀντιγόνου κατὰ τὸν στρατὸν ἔμεγα θυμῶν
 Αἰχμητῶν καὶ μὴ καὶ πᾶσι Αἰακίδα.

μὲν πῶν μάχης δὲ οὐκ ἔχων ἀνελάμβανε τὰς πόλεις. τῶν δὲ Αἰγίων κρημίσας, τὰ τε δὴ καλεπῶς ἐχρήσατο τοῖς ἀνδρῶσι, καὶ φρουρῶν Γαλατικῶν ἐν τῇ πόλει κατέλιπε τῶν μετ' αὐτῶν στρατονομῶν. οἱ δὲ Γαλαταί, γῆρας ἀπληροῦσται τῶν χροῖσται ὄντες, ἐπέθεντο τῶν βασιλέων αὐτῶν κρημνισμένων τοῖς τῶν οὐκ ἔχων, καὶ τὰ μὲν χροῖσται διήρπασαν, τὰ δὲ ὅσα πρὸς ὑβριν διέρριψαν. τῆς οὐκ ἔχων ἐδόξε καὶ οὐκ ἔχων ἐνεγκεῖν ὁ Πύρρος, ἢ δι' ἀσυχρίας ἵππων ὑποφύγων, ἢ παρὲς ὅλως ἀπὸ φόβου δὲ χροῖσται τοῖς βαρβάροις ὅταν ἡκουσε κακῶς ὑποφύγων Μακεδόνων. οὐκ ἔχων τῶν πολεμικῶν αὐτῶν βεβαιότητα καὶ σύστασιν ἐχόντων μόνιμον, ἠώρα τῆς γνώμης πάλιν πρὸς ἐπίστας ἐλπίδας καὶ τῶν Ἀντιγόνου ἐφουβείζων, ἀναίχμητοι ἐκείνης, μὴ λαμβανόμενα θυμῶν, ἀλλ' ἐπὶ πῶν πορφύρων φορητῶν. Κλεωνύμου δὲ τῆς Σπαρτιάτου πολεμικῶν, καὶ κληροῦσται αὐτὸν ὅτι πῶν Λακεδαιμόνα, πολεμικῶν ὑποέστησαν. ὁ δὲ Κλεωνύμος μὲν μὴ γῆρας βασιλικῶν, δόξαν δὲ βίαιος εἶναι καὶ μοναρχικῶν, οὐτε ἄνοιαν οὐτε πίστιν εἶχεν. ἀλλ' Ἀρῶν ἐβασίλευσε. καὶ τῆς οὐκ ἔχων ἐκλήμα καὶ πολεμικῶν αὐτῶν πρὸς τοῖς πόλεις.

A Ita Pyrrhus quum hisce in bellis sex annos contri- uisset, viresq; suas imminuisset, ab spe excidit Itali- ca atq; Siciliensi, virtutem tamen conseruauit in aduersis praelijs inuictam. Ac scientia quidem rei militaris, manu atque animo longè omnium suæ memoriæ regum habitus est primus, verum quæ factis comparauerat, ea semper noua spe corrup- pere: quòd siti illorum, quæ nondum habebat, ni- hil horum quæ habebat, conseruaret, vt rectè vteretur. Vnde comparat eum Antigonus aleato- ri, qui multa & secunda iacit, sed vti nescit iactu. B Transportauit in Epirum octo millia peditum, quingentos equites. At inopia rei pecuniariæ pres- sus bellum, vnde aleret exercitum, quærebat. Quum autem adiunxissent se ei aliquot Galli, in Macedoniam, vbi regnabat Antigonus Demetrii, ad prædandum & populandum incurfionem fe- cit: Vbi quum multa oppida cepisset, & transfissent ad eum duo millia militum, spe affulgente maiore mouit in Antigonus: cui in faucibus quæ se nò Gra- cis dicuntur, occurrens omnes copias explicauit. Galli autem, qui magno numeto agmen Antigoni clauderant, pugnant strenuè: quorum plerique prælio acri commisso concisi, elephantorum du- ces circumuenti, seque & beluas omnes dedunt. C Hac facta accessione, fortunæ magis Pyrrhus quàm consilio fretus impetum in Macedonum phalangem dedit, tumultu & metu ex clade acce- pta consternatam. Quare configere & manum conferere illi cum eo iuperfedere. Qui dextram protendens, pariterque duces & ordinum ducto- res omnes nomine inclamans, peditatum seiun- xit ab Antigono. Ille subduxit se, retinuit tamen oppida aliquot maritima. At Pyrrhus, quòd in tam multis prosperis rebus decus de Gallis partum fa- ceret plurimi, pulcherrima & splendidissima spo- lia eis detracta in templo Mineruæ Itonidis sacra- uit cum hoc epigrammate,

Hæc Pyrrhus Gallis detraxit scuta Molossus
 Suspensens aris dona Minerva tuis.
 Nec mirum Antigoni turmas citta terga dedisse,
 Et acida quum sint nunc quoq; ante viri.

Mox secundum pugnam vrbes recepit. Aegos, vbi habuit eos in potestate, cum alias tractauit acerbe, tum vbi præsidium Gallicum ex ijs qui se- quuti fuerant ipsum imposuit. Galli autem gens auarissima, regum ibi humatorum aggressi sunt monumenta aperire, thesauros diripuerunt, reli- quias cum ludibrio dissipauerunt. Hoc Pyrrhus visus est ferre lentè & solutè, quòd vel districtus negotijs id reiecerit in aliud tempus, vel planè ob timorem supplicium persequi à barbaris diffi- mulauerit. Vnde malè audiuit apud Macedonas. Hauddum rebus eius stabilitis & ad perpetuita- tem constitutis nouæ spes animum eius erexe- runt, atque Antigonus quidem per ludibrium vocauit impudentem, quòd non sumeret pal- lium, sed purpuram adhuc gestaret. Porro quum Lacedæmonius Cleonymus eum adisset, & La- cedæmonem inuitaret, obsequutus est facilè. Erat Cleonymus hic ex stitpe regia, sed quòd ani- mum præ se ferret violentum & imperiosum, non ferebant eum in oculis ciues, neque fidem ei ha- bebant, verum regnum obtinebat Areus. Hæc ei publica erat atque vetus cum ciuibus querela.

Tomoluantibus qui circa eum erant amicis, ac-
 currerunt Spartiatae, telorumque vi omnes exege-
 re. Tum receptui cecinit, Lacedaemonios arbitra-
 tus, quod saucij omnes, multi eorum interfecti es-
 sent, fore infractiores. Enimvero prospera urbis
 fortuna, siue civium virtutem in seipsa periclitans,
 siue quantā rebus perditis vim habeat, ostentans,
 spe abscissa Lacedaemoniorum Phocensem Ame-
 niam ducem Antigoni cum auxilio militum ex-
 ternorū introduxit ex Corintho in urbem. Com-
 modum hi recepti urbe erant, quum ex Creta rex
 Areus cum duobus millibus militum aduenit. Ibi
 feminae extemplo domos suas dilapsae, non im-
 miscuerunt se ultra rebus bellicis, illiq; dimissis
 quos in arma praeter aetatem coegerat necessitas,
 ad pugnam se accinxerunt. Porro perucacia que-
 dam & ambitio Pyrrhum magis ob ea quae accel-
 lerant auxilia, ad expugnandam impellebat ur-
 bem. Vbi nihil successit, detrimento afflictus de-
 fluit cepto, agrosque depopulatus est, in animo
 habens ibidem hybernare. At fatum inevitabile
 fuit. Argis factio aduersus Aristippū Aristiae erat.
 Quum autem intercedere familiaritas putaretur
 inter Aristippum & Antigonum, maturat Aristias
 Pyrrhum Argos accire. Ille spem ex spe voluens,
 & rebus secundis ad alias vtens occasiones, ac sic
 ubi incurrisset, rebus alijs sarcire laborans, neque
 clade neque victoria terminum faciebat sui &
 aliorum fatigandorum. Contendit igitur euestigi-
 o Argos. Areus vero crebris insidijs positus atque
 vijs infestis asperrimis, Gallos & Molossos, qui
 agmen claudebant, carpsit. Praenunciauerat autē
 Pyrrho atuspex iocinore sine capite inuēto, vnus
 necessariorum eius iacturam. Ibi vtgente articulo
 oblitus, ex tumultu & iactatione, praedictionis, im-
 perat Ptolemaeo assumptis familiaribus subsidium
 ferre laborantibus. Ipse ocyus exercitum ex angu-
 stijs extrahēs progreditur. Interea acris circa Pto-
 lemaeum coorta pugna, ac dum delecti Lacedae-
 monij, quos Eualcus ductabat, manus conferunt
 cum hostibus, Oraxus quidam Cretensis Apta-
 ortus, vir impiger & pernix, praetercurrit, ac stre-
 nuē dimicantem in latus percussit & occidit iu-
 uenem. Ad cuius casum terga vertentem eius ca-
 teruam dum insequuntur & caedunt Lacedaemo-
 nij, relicto peditatu cōiecerunt se imprudentes in
 campum. In quos Pyrrhus, nuntiata modo filij ne-
 ce, ingenti percitus dolore, Molossorum equita-
 tum conuertit, atque ipse ante alios inuectus ca-
 de se fatiauit Lacedaemoniorum. Semper quidem
 inuictum ostendit se & terribilem in armis, cate-
 rum tunc certamina priora audacia & strenuitate
 superauit. Vt equum Eualco adegit, deflectens
 Eualcus in latus, penē amputauit gladio manum
 Pyrrhi sinistra, verum delato in habenas ictu has
 incidit: Pyrrhus vero traiecit eum lancea, atque
 cum ictu equo delapsus est, & pedes iam omnes
 qui ad corpus protegendum Eualci pugnabant,
 contrucidauit delectos. Hoc quod non fuit exi-
 guum detrimentum belli confecti nequicquam
 inuexit pertinacia ducis. Pyrrhus postquam filio
 quasi inferias dedit, magnificamque edidit tan-
 quam ludos funebres pugnam, ac magnam partē
 meroris in iram effudit hostilem, mouit Argos.

Α θορυβουμένων τῶν ἐκ τῶν τῶν ἐπαύρων, ἐπέδραμον οἱ Σπαρ-
 τῆται, καὶ χρώμενοι τοῖς βέλεσι, ἐξέωσαν ἅπαντας. ἐκ
 τύτου καὶ πλὴν διέσω μάλιστα ἔπαυει, οἰόμενος ἐκδύσει ἴ-
 πεις Λακεδαιμονίους, σχεδὸν ἀπόρτων κατατετραμάχων ἄν-
 τῶν, περὶ πικρότων τῶν πολλῶν. ἢ δὲ ἀγαθὴ τύχη τῆς πόλεως,
 εἴτε πείσαν δευτέρας λαμβάνουσα τῶν ἀυδρῶν ἐφ' ἑαυτῆς,
 εἴτ' ὅσον ἐν ἀπορίας ἐχθρῶν ἀμυν, ἀπόδξιν διδοῦσα, μορθη-
 ρῆς ἢ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων ἐχθρῶν τὰς ἐλπίδας, Αμει-
 νῶν τε Φωκέα τῶν Ἀνηρῶν ἔφρατιγῶν ἐκ Κορίνθου βοηθή-
 σοντα παρήσθη γὰρ μὲν ἔξων· καὶ τῶν ἀρτῶν δεδελμῶν, ὁ
 βασιλεὺς αὐτοῖς Ἄρως ἤκεν ἐκ Κρήτης, διαχλίους φρατῶν τὰς
 χερμίζων. αἳ τε δὴ γυναικῆς ἀδύς ἐπὶ τὰς οἰκίας ἐσπεδάθη
 σαν, ὅθεν ἐπὶ πολυπραγμοσὶν ἀξιοῦσα τῶν πολεμικῶν
 καὶ τὸς παρ' ἠλικίᾳ ἐκ τοῖς ὅπλοισιν ἔσπ' ἀνάκην ἡρομῶν
 ἀφέντες, αὐτοῖς ἐπὶ πλὴν μάλιστ' ἔπαξαν. τῶν γ' ὑρῶν ἔχεν
 μὲν ἴς δὴ καὶ φιλοπμία μέλλον ἀγρῶ τὸς παρῶν ἔσπ' ἔχον
 κρατῆσαι τῆς πόλεως· ὡς τῶν ὅθεν ἐφραγε, πληγὰς λαβῶν
 ἀπέσει, καὶ πλὴν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 C ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 C ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 C ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 C ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 D ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 D ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 D ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 E ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 E ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'
 E ὅς τῶν ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ' ἔσπ'

χοιτος ἐποίησεν ἠφιλοπμία τῶν ἐχθρῶν. ὁ γ' ὑρῶν, ὡς ἔφ' ἀγοσμῶνίνα τὰ παιδι τελέσας, καὶ λαμπερὸν
 ἔπιτῶφιν ἀγωνισάμενος, καὶ πολὺ τῆς λύπης ἐν τῶν παρῶν τοῖς πολεμίοις ἀφείς θυμῶν, παρῶν ἔπ' ὅς τῶν ἔσπ'
 LL iiiij

καὶ τὸ Ἀνήρων ἦδη πωθανόμηνος ἔπι τῶν ἄκρων ἐπὶ τῆς πεδίου καθεστῆσθαι, καὶ τὴν Ναυπλίδην ἐπρατοπέδουσε. τῆ δὲ ὑφεραία κήρυκα πρὸς τὸ Ἀνήρων ἐπέμψε, λυμεῶνά τε καλῶν, καὶ πρὸς καλούμηνος εἰς τὸ πεδῖον καταβαίτω διαγωνίσασθαι κατὰ τῆς βασιλείας. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, τί μὴ αὐτῆς ἐπρατηγίδου οὐχ ὁπλων μάλλον ἢ χειρῶν εἶ, τὰ δὲ Πύρρος πολλὰς ὁδοὺς ἀναγῆσαι πρὸς θάνατον, εἰ ζῆν μὴ χολάξαι. πρὸς δὲ ἀμφοτέροις πρὸς ἑκάστην ἕξ Ἀργεῖς, ἀπαλλάξαι δεόμενοι, καὶ τὴν πόλιν εἰ μὴ δετέρου γυμνομένην, ἄνοιον δὲ οὖσαν ἀμφοτέροις. ὁ μὲν οὖν Ἀνήρων ἐπέειπετο, καὶ τὸν ἐδίδου τοῖς Ἀργείοις ὀμηρον· ὁ δὲ Πύρρος ὁμολόγη μὴ ἀπαλλαγῆσθαι, μὴ παρέχων δὲ πίσιν, ὑποπίπτους ἴσθαι. τὸ δὲ σημεῖον αὐτῶν τε τὰ Πύρρος μέγα· τῶν γὰρ βοῶν τε θυμῶν αἰ κεφαλῶν κείμεναι χωρὶς ἦδη, καὶ τε γλωττίας ὠφθησαν πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς ἀλλήλους τὸ εἶμα τῶν φόνων, ἐν τε τῇ πόλει τῶν Ἀργείων καὶ τῆς Λυκαίου πρὸς φητὶς Ἀπολλωνίους ἐξέδραμε βοῶσα, νεκραὶν ὄραν καὶ φόνου κατὰ πλεω τὴν πόλιν, τὸ δὲ ἀετὸν ἔπι τὴν ἀγῶνα χωροῦντα, εἶτα φερόμεν εἶ. σκότους δὲ πολλοῦ πρὸς ἐμίζας ὁ Πύρρος τοῖς πίχεσιν, καὶ πύλιον ὄρων, καὶ Διαμαφές καλοῦσιν, ἀναγῆσαι τῆς Ἀειφίου ἀδελφῆς, ἄξει μὲν τὴν παρὰ πρὸς τῆς Γαλατίας τοῖς παρ' αὐτῶν καὶ τὴν ἀρρεῖν καταλαβῆν ἐλάττανε τῆς δὲ πύλης τῆς ἐλέφαντας οὐ δεχομένης, καὶ διὰ τὸ τῆς πύργου αὐτῶν ἀφαιρωμένων, εἶτα πάλιν ἐσχέται καὶ ἰορῶν πρὸς ἑστῆτων, καὶ γυμνομένης διατελέσης, οἱ Ἀργεῖοι σωματόμηνος, πρὸς τὴν ἀσπίδα καὶ τοῖς ὀχυροῖς τόποις ἀέθρον, καὶ τὸ Ἀνήρων ἐκάλου πέρμποντες. ὁ δὲ, αὐτὸς μὲν ἐγὶς πρὸς ἐλάσας ἐφῆδρθε, τοῖς δὲ ἐπρατηγῆς καὶ τὸν εἰσέπεμψε συχλῶ βοήθειαν ἀρρεῖν. ἦκε δὲ καὶ Ἀργεῖς ἔχον χλίους Κρήτας, καὶ Σπαρτιάτας τῆς ἐλαφροτάτοις, καὶ πῶντες ἅμα τοῖς Γαλατίας πρὸς ἀλλήλους, εἰς πολλὰ ἰορῶν κατέστησαν ἀδελφῆς. ὁ δὲ Πύρρος εἰσὼν μετ' ἀλαλαγμοῦ καὶ βοῆς πρὸς τὴν Κυλάρασιν, ὡς οἱ Γαλαταὶ τοῖς κατὰ αὐτὸν αἰτηλάξαι, ὅτι ἰταμὸν ὁδὸν θάρραλέον εἶκασε, (πρὸς ἑκατέρωθεν δὲ εἶ) τὴν φωνὴν καὶ ποιοῦντων. ἐπὶ γὰρ οὖν ἁπλῶν ὄρων τοῖς πρὸς αὐτῶν τῶν ἰππέων δυσοδοῦντας ἐν τοῖς ὑπονόμοις ὡν ἡ πόλις ἔστι μετῆ, καὶ κινδυνύοντας. ἴσθαι δὲ καὶ ἀσάφεια πολλὴ τῶν δρωμένων καὶ πρὸς ἀλλήλων ἐν νυκτομαχία, καὶ πλάγαι καὶ διαπασσομοὶ κατὰ τῆς φειωτοῖς, καὶ ἐπρατηγῆς ὅσῃ ἐρρον ὑπὸ σκότους καὶ βοῆς ἀκρίτου καὶ φειότητος· ἀλλὰ διέτελλον ὄντως κατὰ ἀλλήλους ἀμφοτέροις τὴν ἡμέραν. ἦδη δὲ διαλαμπόντος, ἦτε ἀσπίς ὀπλων κατὰ πλεως πολεμῶν ὀφθησά τὸ Πύρρον διετάραξε, καὶ τῆς ἀρρεῖς ἐν πολλοῖς ἀναθήμασι κατὰ τὸν λύχρον χαλκῶν καὶ αὐτῶν οἷς μάχην στυλιόντας ἀλλήλοισι, ἐξέπλάγη· χρησιμὸν ἵνα πρὸς ἑαυτὸν ἀνελέκτων παλαμόν, ὡς ἀποθανῆν αὐτῶν περὸς ἑκατέρωθεν ὅτλη λύχρον ἴδη αὐτῶν μαχόμενον. ταῦτα δὲ Ἀργεῖοι πάθος ὑπομνήματα παλαμοῦ γενῆσθαι παρ' ἀδελφῆς λέγῃσι. Δαναῶν γὰρ, ὅτε πρὸς τὸν ἐπέσθαι τῆς χύρας κατὰ τὴν Πυρραμία τῆς Θυρεάτιδος, εἰς Ἀργεῖς πορθομένην, λύχρον φαίνουσι αὐτῶν μαχόμενον. γέμενον δὲ τὸ Δαναῶν ὡς ὁ λύχρος εἶη πρὸς αὐτῶν, (ἐξένονον γὰρ οἷα τοῖς ἐλθῶντοισι ἔπι πρὸς αὐτὸν) ἐφορεῖν τὴν μάχην καὶ τὸ λύχρον κατέθανος, Ἀπὸ λυκαίου πρὸς ἀλλήλων ἔπι πρὸς αὐτῶν καὶ ἀλλήλους ἀσφ, Γελανορος, ὅς ποτε τῶν Ἀργείων ἐβασίλευεν, ἐκπεσόντος.

A Quum Antigonum iam confedisce accepisset in locis editis campo eminentibus castra propè Naulpnam est metatus. Insequenti die misso ad Antigonum caduceatore conscleratum eum appellavit, prouocauitq; vt in planitiem descenderet, atq; de regno secum decerneret. Ille verò ductum suum respondit non armorum magis quam temporum esse: Pyrrho si vitæ pœniteret, multas patere ad interitum vias. Vtrunque autem adierunt legati Argiuorum, vt abscederent orantes, neque ciuitatem vtriusque studiosam in potestatem sinerent recidere alterius. Antigonus assensus est, deditque **B** Argiuis filiam obsidem. Pyrrhus verò quum recepisset se castra inde moturum, nec daret pignus, suspectior erat. Porro ipsi tum Pyrrho magnum prodigium factum est. Nanque boum, qui inamolati erant, seiuncta iam à corpore capita linguas viderunt exerentia & circumlambentia suū proprium sanguinem. In vrbe Argis Lycij sacerdos Apollinis procurrit in publicum clamitans, cadaueribus & cruore conspiceret se vrbē manantem procedere ad certamen aquilam, mox euanesce-re. At Pyrrhus multa de nocte ad muros venit. Portam quam Diamperes vocant, reperit ab Aristea sibi patefactam, nec quousque Galli, quos secum habebat, insinuassent se in vrbem, forumq; occupassent, sensit aduentum eius quisquam. Elephantos quia non capiebat porta, atq; ideo turres eis detraherent, mox eas reponerent in tenebris cum strepitu, inter hanc moram re percepta recurrunt ad Aspidem & partes vrbis munitiores Argiui, & Antigonum per nuntios accersunt. Ille ipse quidem exercitu propè admoto substitit imminens in oceasionem: duces verò filiumq; cum magno subsidio in vrbem submisit. Adfuit Areus quoque cum mille Cretensibus & expeditissimis Spartiatis. Qui omnes Gallos simul adorti magnopere eos consternauere. Pyrrhus autem cum vlulatu & fremitu ad Cylarabin ingressus, vbi Galli globo suo clamorem reddiderunt, non fidentiū & alacrium, sed trepidantiū & laborantium coniecit cum esse. Properè igitur antecedentes impellens equites, qui egrè per cloacas, quas habet vrbs frequentes, incedebant, atq; in periculo versabantur, accurrit. Erat in prælio nocturno magna eorum quæ agebantur & imperabantur cæcitas, errationes, & diuulsiones per vicos, neq; dari vllum imperium per tenebras & ancipitem strepitum angustiasq; poterat, sed ita tempus ducebant diem vtrique operientes. Vbi iam diluxit, Aspidem contemplatus Pyrrhus armorum plenam hostiliū perculsus est. Quumque aspiceret in foro inter ornamenta cætera æneum lupum & taurum vel vt ad pugnam commissos, obtorpuit: quod subiret cum vetus oraculum, in fati esse vt occumberet, vbi lupū pugnantem spectaret cum tauro. Hoc vetusti monumentum casus apud se memorant Argiui locatum. Siquidem Danao, quum primum in eam oram appelleret, in Pyramijs Thyreatidis Argos petenti lupum visum cum tauro certatē, Danaum verò, qui statuit lupum ab se stare, quod **F** indigenas externus, sicut ipse, aggredederetur, spectatorem se præbuisse pugnae. Quum victoriam obtinuisset lupus, voto facto Apollini Lycio adortum vrbem fuisse, eaq; potitum eiccto per seditionē Gelanore, qui tunc apud Argiuos regnabat.

ἀλλὰ ὡς δὲ ἴσμεν καὶ τὸ ἄριστον ἀποτέμνοντα, βραδείως καὶ
 μόλις ἀποσάσασα πλὴν κεφαλῆν. ἢ δὴ ὅτι σιῶδηλον ἔστι δὲ γα-
 ρνός πλείοσι καὶ πρὸς δραμῶν ὁ Ἀλκυονίδης ἤτησε τὴν κεφα-
 λὴν ὡς κατὰ μοῖσαν. λαβὼν δὲ ἀφίπτεσθαι πρὸς τὴν πατέ-
 ρα, καὶ κατεζομῆσθαι μὲν τῶν φίλων πρὸς ἐβόη. Ἰεσσαίδημος
 ὅτι καὶ γνοίς ὁ Ἀντιγόνης, τὸ μὲν ἢ ἠπλήρασε, τῆ βακτηρίᾳ
 παίων, καὶ καλὸν εὐαγγέλιον βαρβαρον. αὐτὸς δὲ τὴν χλαμύδα
 πρὸς ἑλπίδος τοῖς ὄμμασιν ἐδάκρυεν, Ἀντιγόνην δὲ πᾶπ-
 που μνηστῆς, καὶ Δημητρίου πατρὸς, οἰκίῳν ὡς ἀδελφά-
 των εἰς τύχης μεταβολῆν. πλὴν μὲν οὖν κεφαλῆν καὶ τὸ σῶμα
 τῆ Πύρρου χρησθήσασ ἐκασυν. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀλκυονίδης ὡς ἔλεγε
 πρὸς ἐπιτοχὴν ἀπεινῶν, καὶ χλαμύδιον λιτὸν ἀμπεροχρῆμα, φι-
 λανδρῶπως ἐπέτυχε, καὶ τὸ πατεὶ πρὸς ἑλπίδα, ἰδὼν ὁ Ἀν-
 τίγονος, Βελτίονα μὲν (εἶπεν) ὡς πᾶν ταῦτα τῶν πρὸς τέρων.
 ἀλλ' ἄρα δὲ νῦν ὀρθῶς, ὡς μὴ πρὸς ἐλπίδα πλὴν ἐδῆτα ταῦτιν, ἢ
 μᾶλλον ἡμᾶς καταχρῆσθαι τοῖς κρατεῖν δοκῶντας. ἐκ τούτου
 φιλοφρονησάμενος, καὶ χρησθήσασ τὸ ἔλεον, ἀπέστειλεν εἰς
 Ἡπείρου, καὶ τοῖς φίλοις τῆ Πύρρου πρὸς ἄως ἐπέτυχε, τῆ
 στρατοπέδου καὶ τὴν δὴ ἀμέως πάσης κύριος ἡρόμενος.

P L O U T A R C H O Y

ΓΑΙΟΣ ΜΑΡΙΟΣ,

ΓΑΙΟΥ Μαρίου τρεῖτον οὐκ ἔχοντι εἰπεῖν ὄνο-
 μα, καὶ γὰρ ὡς δὲ Κοῖνου Σερτωρίου τῆ κα-
 τὰ ἰόντος Ἰβηρίδου, ὡς δὲ Λαβίου Μομμίου τῆ
 Κόελου ἐλόντος. ὁ γὰρ Ἀχαικὸς οὗτω γὰρ τῆς
 πρὸς ἄως ἐπὶ τὸν μὲν γέροντι, ὡς ὁ Ἀφεικίδης Σκιπίωνι, καὶ
 ὁ Μακεδονικὸς Μετέλλου. ἔστι δὲ καὶ μάλις Πουσειδώνιος ἐλέ-
 χην οἶται τοῖς δὲ τρεῖτον ὄνομα Ρωμαίοις κύριον (εἶ) νομίζον-
 τας, ὅτι τὸ Κάμμιον, καὶ τὸ Μάρκελλον, καὶ τὸ Κάπωνα. γίνεσθαι
 γὰρ αἰωνύμοις τοῖς ἀπὸ μόνων τῶν δυοῖν πρὸς ἄως ὀνομα-
 ροῖς. λαοφιλῶν δὲ αὐτὸν ὅτι τούτω τῶν λόγων πάλιν αὐτὸς αἰω-
 νοῖς ποιεῖται τῆς γυναικῆς. ὡς δὲ μὲν γὰρ γυναικὶ ἤθετα τῶν
 ὀνομάτων τῶν πρὸς τῶν, ὅτι οἶται κύριος ὄνομα Ρωμαίοις ὑ-
 πάρχον ὁ Πουσειδώνιος. τῶν δὲ ἄλλων, τὸ μὲν κρινόν, ἀπὸ συγ-
 νεῖας, τοῖς Ρομπήοις, καὶ τοῖς Μαλλίοις, καὶ τοῖς Κορινθίοις,
 (ὡς ὡς αὐτὸν Ἡρακλείδης πρὸς εἶποι καὶ Πελοπίδας) ὅτι, πρὸς
 σιγηρῶν δὲ ἐπιτοχῆν πρὸς τῆς φύσεως ἢ τῆς πρὸς ἄως, ἢ τῆ
 τῆς ὄνοματος εἶδη καὶ πᾶσι ἤθετα, τὸ Μακρῖνον, καὶ τὸ Τουρ-
 κυατοῦ καὶ τὸν Σύλλου; οἷον ὅτι ὁ Μνήμων, ἢ ὁ Γρυπός, ἢ ὁ
 Καδμῆϊκος. εἰς μὲν οὖν ταῦτα πολλὰς δίδωσιν ἐπιτοχῆς ἢ
 τὴν σιγηρῶν αἰωμαλία. τὸ δὲ ὄνομα τὸ Μαρίον λιθίνου εἰκόνα
 κειμένον ἐν Ραβέντῃ τῆ Γαλατίας ἐθεώμηθα, πρὸς τῆ λεγ-
 μήν πρὸς τὸ ἦθος εὐφροσύνη καὶ πικρία πρὸς πρὸς. αἰδρωδῆς
 γὰρ φύσεως καὶ πολεμικὸς ἡρόμενος, καὶ στρατιωτικῆς μᾶλλον ἢ
 πολιτικῆς παιδείας μεταλαβὼν, ἀκρατον ἐστὶ τὸ ἔξοσις τὸν
 θυμὸν ἔχει. λέγει δὲ ἢ μήτε γράμματα μαθεῖν Ἑλλήνικα, μή-
 τε λῶπῃ πρὸς μηδὲν Ἑλλήνιδι γράμματα τῆ σπουδῆς ἐξέμε-
 νῶν ὡς γὰρ οἷον γράμματα μαθεῖται ἀπὸ οἱ διδάσκαλοι δὲ
 λῶπῃ ἐτέροις μὲν τὸν δόλιον. Ἰβηρίαν μὲν, ὅτι ναοὺς πρὸς
 κατεργασθῆναι Ἑλλήνικα παρέχον, εἰς τὸ θεῶν ἐλθῶν,

A sed secundum os & mentum detruncaret, ac vix
 longo spatio demeret caput. Innotuerat iam ca-
 sus hic multis. Itaque accurrens Alcyoneus po-
 stulavit caput, vt si inspicere veller. Vbi accepit,
 ad patrem aduectus abiecit id ad pedes eius cum
 amicis confidentis. Qui vt caput aspexit & agno-
 uit, filium abegit incusso baculo, nefarium &
 barbarum vocans, ac chlamyde oculis admota
 illacrymauit, aui Antigoni & patris Demetrii,
 domesticorum exemplorum, ad fortunæ vices
 recordatus. Caput & truncum Pyrrhi cremauit
 magnificè. Quum verò Alcyoneus Helenum, in
 B quem inciderat, abiectum atque obsoleta oper-
 tum chlamyda benignè appellasset, & ad pa-
 trem adduxisset, Antigonus, vbi id vidit, Melius
 (inquit) sic fili, quàm antè: sed tamen nec nunc qui-
 dem rectè, quòd vestem hanc, quæ nos magis, qui
 videmur victores, dedecorat, non detraxeris. In-
 de comiter exceptum & ornatum in Epirum re-
 misit Helenum, amicosque Pyrrhi, castris & exer-
 citu toto in potestatem suam redactis, humaniter
 appellauit.

P L V T A R C H I

C. MARIUS.

C. Marij non extat tertium no-
 men, sicut nec Q. Sertorij, qui
 Hispaniam tenuit, nec L.
 Mommi, qui expugnauit Co-
 inrthū. Nam Achaicus ei co-
 gnomen ex rebus gestis partū
 est, vt Africanus Scipioni &
 Macedonicus Metello. Quo potissimum conuin-
 cere Posidonius arbitratur se illos qui nomen Ro-
 manorum censent tertium propriū esse, velut Ca-
 millum, Marcellum, Catonem. quippe sic nomi-
 ne caruisse eos quibus duo duntaxat nomina fue-
 re. Cæterum fallit eum quòd è diuerso hac ratio-
 ne fœminas spoliēt nomine. Nulli enim primum
 nomen fœminæ datum est, quod proprium Posi-
 donius Romanis existimat. Reliquorum, alterum
 commune ex gēte esse, Pompeios, Manlios, Cor-
 nelios, vt si Heraclidas dicas & Pelopidas, appel-
 latium alterū ex apposito, mutuātū à natura vel
 factis, vel à corporis figuris & vitijs, ceu Macrinū,
 Torquatū, Syllam: cuiuscemodi est Mnemon, vel
 Grypus, vel Callinicius. Cæterum cōtra hæc mul-
 tas argumentationes præbeat cōsuetudinis diuer-
 sitas. Porro faciei Marij Rauennæ vidimus in Gal-
 lia positū simulacrum, statuā marmoreā, quæ mi-
 rē morum eius acerbiter & amarulentiam re-
 fert. Nam natura quum virilis & bellicosus esset,
 atque disciplina imbutus militari potius quàm ci-
 uili, impotenti iracundia fuit in imperijs. Dicitur
 F autē neq; literas Græcas gustasse, neq; Græcā lin-
 guā vlla in re seria vsurpasse: quasi ridiculum foret
 literas addiscere eas, quarum alijs seruirent præ-
 ceptores. Post secundum triumphū, quum in ædis
 cuiusdam sacræ dedicatione spectacula Græco
 more ederet, ingressus theatrum assedisse tantum,